

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XV. ÉVFOLYAM, 262. SZÁM.

Debrecen, 1938 november 19 szombat

ÁRA: 12 FILLÉR.

Virágot

és virágot kértem, mert nem lesz haború, csak háborúság. Gyökeret vert a hősi halottaink minden porzeme. Belekiáltott a nagy világba egy névtelen magyar, hogy csörtet a béke. És hozták a virágot. A sok szép virágokat. Leszakította minden magyar, minden virágszállát. Mindegyiket. Minden felnőtt édes fiát.

Virágok, virágok és virágok nyitak mindenütt a csonka hazában. Majd összegyűltek szép rendekben sorban. A Névtelen magyar üzent nekik: — jöjjetek, jöjjetek csak hozzám. Elintéztem mindent, poraimban szeretettel vártalak. S megindultak a hős fiúk. A régi, dúló, fényes csaták után. Elmentek atvenni győzelmi babérban a testvéreket. S elüzni felülük a már húsz éve kínosan gyöttrő gyalázatot, szenvedéseket. Vítettük. Hozták elbük a sok szép virágot. Virágerdők voltak ezek. Virágerdők Rákóczi szobrától. A királyi várból a Rákóczi sírjáig.

De vannak nekünk még sok névtelen nagyjaink. Kiktől üzenetet várunk. Nem szakad meg a mi közös utunk. Nem szakad meg a diadalmas hadak útján mindaddig, míg vissza nem kapjuk édes Hazánk minden hős fiának minden hős porzemeit.

Kezet kézbe téve, jó lélekkel haladjunk tovább. Mindig csak előre. Van aki vezessen. Haladjunk csak együtt. Egységesen a diadal útján. Ezer éves úton, a szent határokig. Mert a névtelen magyar nemcsak lélek. Nemcsak akarat. Nemcsak az erő. Hanem felruházott. Megtestesült, örökké élő lény.

Lelkében jámbor és nemes. Akaratában szilárd és következetes. Erejében bátor és legyőzhetetlen alkotás.

Büszke atomjaiból épült a testi fogalom. Naggyá ruházkodott ezer éven át. Életére a végnélkül láthatatlan örökkévalóságnak.

Multjában él a magyar, mindig jelenében szenvedte a multat és jövőt. Bünhődése pedig mindig a történelem fényét és dicsőségét hozta meg.

Közös ügyünk négyszáz évig vékaalá rejtett. Mégis kitermelte a szent szabadságot. Kitermelte a hősi halottaink vére, a magyar Igazságban.

Szívvél és lélekkel emelkedjünk fel a Kassai Dómhöz. Hogy hálát rebojjenek ajkaink a legnagyobb magyarnak. Kinek legszebb és legnagyobb történelmi multja törte meg Trianon szennyes gyalázatát és tört utat Kárpátokig a régi hártárhoz.

Mennyi emlékezés vár e nagy feladatunkra. Etelköztől kezdve végig Pusztaszeren. At majd Rákóczi mezején. Le a gyászos Mohácsig. Majd felrészünk mindent. Már

Zendülés, fejetlenség, terror uj fejezetei a ruténföldön

— Tudósítás a 3-ik oldalon. —

A zsidókérdés tanulmányozására kiküldött bizottság ülést tartott

Az ülésen résztvett vitéz Imrédy miniszterelnök is — Kultsár kormánybiztos ismertette a zsidótörvény végrehajtásával kapcsolatban eddig történeteket

Budapest, november 18. A Nemzeti Egység Pártjának a zsidókérdés tanulmányozására küldött bizottsága *Tasnádi Nagy András* igazságügyminiszter elnöklésével péntek délután ülést tartott. Az ülésen megjelent vitéz *Imrédy Béla* miniszterelnök, báró *Vay László* államtitkár és *Szimonyi-Merse Jenő*, a párt ügyvezető elnöke is.

A bizottságban *Kultsár István*, az értelmiségi munkanélküliség ügyének kormánybiztosa ismertette az úgynevezett zsidótörvény végrehajtásával kapcsolatban eddig történeteket. Előadása után a bizottság több tagja felszólalt.

A bizottság legközelebbi ülését külön meghívóval fogják összehívni.

Lapjelentés a zsidókérdésben felmerült tervekről

Hogy milyen alapon indul ki a zsidókérdés újban tervezett megoldása, még semmi pozitívum nem került nyilvánosságra. Egyik budapesti napilap jó forrásra hivatkozva, a felmerült tervekről a következőket közli, amiket természetesen csak fenntartással lehet fogadni, míg megerősítés, vagy hivatalos jelentés nem érkezik. A szóbanforgó tudósítás a következőket mondja:

»Értesülésünk szerint a Nemzeti Egység Pártjához tartozó képviselők körében főleg négy irányban merült fel az intézkedés szükségességének kívánalma. Ez a négy pont:

1. a honossági és letelepedési kérdések rendezése,
2. a földbirtok terén a zsidóság túlhatalmának csökkentése,
3. a zsidók kivándorlásának elősegítése,
4. a most érvényben lévő zsidó-

törvény revíziója.

Ami az első kérdést illeti, általános a kívánalom — tekintettel a visszatért felvidéki területekre is —, hogy az állampolgárságokat és honosságokat revízió alá kell venni s meg kell tisztítani az országot azoktól az elemektől, akik törvényellenes módon szivárogtak be az országba. De rendezni kell ezenkívül a letelepedés kérdését is, meg kell akadályozni azt, hogy a zsidóság továbbra is a multban tapasztalt nagy arányokban gravitáljon a városok, főleg a főváros felé. Szükséges tehát ebből a szempontból a helybenlakás bizonyos rögzítése s ebből a szempontból körzetenként egységes szervezetbe kell foglalni a zsidóságot. Az az ötlet merült fel, hogy külön csoportot alkosson a főváros és környékének zsidósága, a harmadik csoport pedig a falvak zsidósága legyen.

nem könnyes a szemünk. Meglátjuk ismét mindenütt a régi tempelomot.

Nincs és ne legyen most közöttünk gyanúsítás, tülekedés, átok. Legnagyobb erényünk a szeretet legyen.

Dolgozzunk és dolgozzatok, egymásnak egymásért a Haza javára, Nemzetünk ügyére. Jövő boldogságára. Így koszorút fonunk. Dolgozzon most ezen mindenki egy-

aránt. Kössük a koszorút. Olyat, mit a magyar egységből nem szakíthat ki a bomlasztás, ármány és hitzegés. Olyan koszorút, mit az ellenség már nem taposhat sárba. Legyünk olyanok mindannyian, mint a névtelen magyar. Mert soha szebb koszorút, soha szebb, erősebb várat nem látott még a Világ, mint az összetartásban a megváltó magyar egységet, mely visszahozza Európa békéjét. Multunkat a jövőnek.

A Mátyás király korát!
szentpáli Gavallér Lajos
nyug. táblabíró.

Römlött ételek okozta mérgezés... Ezeret az intézkedéseket zsidó vonatkozásban meg kell szüntetni.

lásra esabitást s általában nehézségeket gördítenek a kivándorlás elé. Ezeket az intézkedéseket zsidó vonatkozásban meg kell szüntetni.

Nemzetországban, amely ipari állam, úgy rendezték a problémát, hogy iparikkébe teszik lehetővé kivándorlás esetén a zsidó vagyonok transzferálását s ezzel az ország exportját is elősegítik.

Felmerült az a gondolat is, hogy a vagyonos zsidókra kivándorlás esetén progresszíven emelkedő kivándorlási illetéket vessenek ki s ebből az alábból szegénysorsú zsidók kivándorlását segítsék elő.

A negyedik pont, melyben a kivánságok csoportosulnak, a most érvényben lévő és a zsidótörvényben lefektetett százalék kérdése.

A fent idézett tudósításra vonatkozólag sem megerősítés, sem cáfolat nem érkezett.

Sztranyavszky Sándor kormányzó kihallgatása

Budapest, november 18. Tegnap délután felegykor dr. Sztranyavszky Sándor volt földművelésügyi miniszter kihallgatáson jelent meg a kormányzónál. A kihallgatás hosszabb ideig tartott.

Hétfőn lesz a pártközi konferencia

Az őszi politikai kampány hétfőn indul meg azzal a pártközi konferenciával, melyet Kornis Gyula, a képviselőház elnöke hívott össze a házszabályok reformjának előkészítésére.

Imrédy miniszterelnök a csütörtöki pártnapon hosszabb megbeszélést folytatott Kornis Gyula házelnökkel és Tasnádi Nagy András igazságügyminiszterrel, mint a párt elnökével.

Ezekkel a tárgyalásokkal kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy Tasnádi Nagy András nem tartja meg a pártelnöki tisztséget, tekintettel arra, hogy az igazságügyi tárca ellátása nagy lekötöttséget jelent.

Kik lesznek az államtitkárok

Imrédy Béla miniszterelnök a szakminiszterekkel folytatott megbeszélés alapján állította össze az államtitkárok végleges listáját, ami a következő: Miniszterelnökség: báró Vay

László, Igazságügyminisztérium: Antal István, Kereskedelmi minisztérium: Törley Bálint, Kultuszminisztérium: Zsindely Ferenc, Honvédelmi minisztérium: Marton Béla, Földművelésügyi

minisztérium: Mocsary Dániel, Iparügyi minisztérium: Surányi-Unger Tivadar, Belügyminisztérium: Gencs Miklós, Felvidéki minisztérium: Szilassy Béla.

Vissza Magyarországhoz!

Azoknak a Ruszinszkóban maradt községeknek a névsorából, amelyek már is igen nagy számban kérétek Magyarországhoz való csatlakozásukat, újabb folytatásként a következő községek nevét tesszük közzé:

Erdőpatak, Beregleányfalva, Beregnagyalmás, Beregfogaras, Varkulesa, Rókafele, Alsó-Vizni-

ce, Lakatosfalva, Ujdávidháza, Felsőviznice, Beregkisalmás, Ardanháza (Bereg vármegye), Bacsó (Ungvármegye).

Russo község szlovák anyanyelvű lakosai olyan kijelentést tettek, hogy ha nem csatolják őket vissza, házukat és földjüket eladják és magyar területre költöznek.

Megszüntették a Színházi Életet és több más hetilapot

Budapest, nov. 18. Az 1938 évi 18 ten-be foglalt felhatalmazás alapján kibocsátott 2930/1938 M E számú rendelet alapján az időszakos lapok és hírlaptudósító újságok további megjelenésének engedélyezése iránt előterjesztett kérelmek közül a m. kir. miniszter elnök a mai napig 458 időszakos lap, illetőleg hírlaptudósító újság további megjelenését engedélyezte.

Az elutasító határozat következtében a már közölteken kívül többek között megszűnnek a következő időszakos lapok:

Színházi Élet, felelősszerkesztője és kiadója a Színházi Élet Rt. Ince (Stein) Sándor.

Uj Magazin, felelős kiadója Familia Rt. Bács Vilmos, felelősszerkesztő: Taszai Andor.

Film Újság, felelős kiadója és szerkesztője Zsolnai (Grosz) László.

Felsőszaboles (Kisvárdai), felelős kiadója: Diener István, felelősszerkesztő dr. Békés (Czékán) János.

Színházi Futár, felelős kiadója és szerkesztője Föld (Rosenfeld) Mátyás.

Magyar Sajtóiroda, felelős kiadó és szerkesztő: Sebők László.

Mozsi Újság, felelősszerkesztője és kiadója: Bogyi István.

Színház-Társaság-Utazás, felelős kiadója és szerkesztője: Toffler István.

Magyar Futár, felelős kiadója és szerkesztője Rédai (Róth) Pál.

Három magasrangú volt osztrák tiszt a bíróság előtt

Salzburg, nov. 18. (Német TL.) A volt osztrák szövetségi hadsereg 3 nyugalmazott magasrangú tisztjét a salzburgi esküdtbíróóság elé állították gyilkosság, gyilkosság kísérlete és gyilkosságra való felbujtás miatt. A vádlottak: Rosenkrampf Ferenc százados, Zelar Nándor alezredes és Stochmahl József vezérőrnagy. A vádiratból a következők derülnek ki:

Az 1934. évi júliusi események idején az osztrák nemzeti szocialisták a salzburgi tartományban megszállították Lambrechtshausen községet. A esendőrség megadta magát, ezért katonaságot kellett ellenük indítani.

Stoewmahl vezérőrnagy parancsot adott, hogy ne ejtsenek foglyokat, hanem löjjeék agyon a nemzeti szocialistákat. Amikor a nemzeti szocialisták láták, hogy kísérletük sikertelen volt, letették fegyverüket. Elfoglták egy vendégfogadó falához állították őket és géppuskával tüzeltek rájuk. Három azonnal meghalt, 5 súlyosan megsebesült.

Mussolini fia és Ciano gróf Londonban

London, november 18. Legújabb római hírek szerint mesesak Bruno Mussolini, hanem Vittorio, Mussolini ifjabb fia is rövidesen ellátogat Londonba. Útjának célja, hír szerint, közös európai filmreál kiépítése, hogy az európai filmtermelés felvehesse a versenyt Hollywooddal.

A Daily Telegraph szerint lord Hardwicke, akinek vendége lesz Bruno Mussolini angolai látogatása alkalmával, már a múlt nyáron arra igyekezett rábírní az angol légügyi miniszteriumot, hogy rendeljen hadirepülőgépeket az olasz Caproni gyárban.

Arra hivatkozott, hogy a Caproni művek tömegtermelésének méreteit Anglija képtelen volna elérni. Azokat a híreket, hogy Ciano gróf olasz külügyminiszter meghívást kapott, hogy látogasson el Londonba, angol körök a Reuter Iroda szerint nem hajlandók sem megerősíteni, sem megcáfolni. A látogatást valószínűnek tartják.

Vigszínház

Nyíró József örökszép regénye

UZBENCE

A legregekebb új magyar film!

JÁVOR

Bordy Bella — Szilassy Maly Gerő — Billiesi.

A KORMÁNYZÓ UR BEVONULÁSA KASSÁRA!

A legújabb magyar híradó.

Orvosok ezrei ajánlják a Togat-t

rheumatikus és köszvényes fájdalmak ellen, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, tag- és izületi fájdalmaknál, valamint meghűléses betegségek ellen. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat-t, Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszertárban. P. 1.60.

de a hír kissé korai. Olasz körök értesülése szerint Ciano gróf december elején utazik Londonba.

Róma, nov. 18. Itteni diplomáciai körökben arról a lehetőségről beszélnek, hogy Ciano gróf külügyminiszter Londonban tesz látogatást s ezt Chamberlain brit miniszterelnök Rómában viszonzza. Ugylátszik azonban, mondják, hogy egyelőre csak angol tapogatózásról van szó és nem hiszik, hogy a látogatásra, ha a terv egyáltalán megvalósul, még ebben az évben sor kerülhet.

A román király Brüsszelben

London, nov. 18. Károly román király és Mihály trónörökös pénteken délelőtt elhagyta Londont. VI. György király és Lord Halifax külügyminiszter búcsúztatta el a román vendégeket a Victoria pályaudvaron.

Brüsszel, nov. 18. Károly román király és Mihály trónörökös este a csehszlovák expresszrel megérkeztek az északi pályaudvarra, ahol Lipót király s Károly herceg fogadta őket.

A szlovákok teljes önkormányzatot követelnek

Fenntartással éltek a prágai kormány javaslatával szemben.

Prága, nov. 18. Az alkotmányjogi bizottságban, amelynek elő kell készíteni a kormány által benyújtott felhatalmazási törvényjavaslatot a szlovákok képviselői nyilatkozatot tettek. Eszerint csak akkor szavazhatnak a különleges felhatalmazás megadására mellett, ha tisztázódik a leendő államelnök személyének a kérdése és ha az alkotmánymódosításokat a szlovák és ruszin önkormányzat követelése beillesztésével emelk határozat erejére. Ezenkívül előbb még ismerniök kell az elnök megválasztása után újjonnan kinevezendő kormány összetételét. A szlovákoknak e nyilatkozata következtében az alkotmányjogi bizottság nem tudott határozatot hozni a felhatalmazási törvényről. Az államelnöknek a megválasztása valószínűleg a következő hét elején történik meg.

Prága, nov. 18. A képviselőház szombatra elnapolta tanácskozásait. Ekkor tárgyalja le Szlovákia és Ruszinszkó önkormányzatáról szóló törvényeket.

Kassai szülők nagygyűlése

Kassa, november 18. A kassai Magyar Szülők Szövetsége a Főútcán többezerfői tömeg részvételével tíntető nagygyűlést tartott, amelyen a magyar nyelvű tanításnak a Kassai iskolákba való bevezetését követelték.

A Nemzeti Hírszékgy elnéklése után Pauer Gusztáv, a Szülők Szövetségének elnöke nyitotta meg a nagygyűlést. Bors Kálmán felsőipariszkolai tanár ismertette a magyarság hűszéves kultúrkárváriáját. Bartha Béla róm. kat. hitoktató, Gönczy Gábor ref. lelkes és Sinkó Gusztáv felszólalása után a tömeg egyhangú lelkesedéssel határozati javaslatot fogadott el, mely szerint a kassai magyar szülők vallás- és társadalmi különbség nélkül felkérlik a parancsnokló honvéd közigazgatás tábormokot, hogy egyhangú határozatukat a legrövidebb úton hozza tudomására vitéz Imrédy Béla miniszterelnöknek és gróf Teleki Pál kultuszminiszternek.

A nagygyűlés határozatával meg akarja akadályozni a háza évig folytatott iskolai terrort s biztosítani akarja gyermekeik keresztény és nemzeti nevelését.

Teljes felfordulás a csehek terrorját nyögő ruténföldön

Ungvár, november 18. Csonka-Kárpátalja területéről érkező hírek teljes fejtelenségről, zendülésről és felborulásról számolnak be. *A ruszin lakosság nem tudja eltartani a Magyarországnak ítélt területekről visszavonuló cseh hivatalnoksereget és katonaságot és az elégedettség nemcsak a lakosság körében, de a hadsereg kebelében is általánossá vált.*

Nagyszöllősen a cseh katonaság össze-vissza harácsol. Megbízhatatlansága miatt a városi helyőrség csapatait naponta kieserélik. A cseh szempontból megbízhatatlan legénységet kivonták és *nagyszámban irányítják a katonákat Husztra, ahol már mozgani sem lehet a katonák és csendőrök tömegétől.*

A ruszin fegyveresek állandó félelemben tartják a cseh katonaságot. Minthogy a lakosság fegyelme teljesen felbomlott, a tiszték kísérő nélkül nem mernek az utcán mutatkozni.

Nemcsak a magyar és ruszin, hanem a cseh katonák is követelték elbocsátásukat azzal, hogy nekik nem érdekük a ruszin határ megőrzése.

Németül jól beszélő cseh katonák németeknek adják ki magukat, hogy így biztosítsák leszerelésü-

ket. Nagymihály és Eperjes környékén a leszerelésre kerülő, felszabadított területen illetékes magyar kisebbségi katonáktól a parancsnokságok elvették jó ruhájukat, úgyhogy teljesen elhasznált, szegényes, nyári zsávolyrubában bocsátják haza a legénységet, noha a Kárpátokban az időjárás hidegre fordult.

A katonák legfeljebb kétnaponként kapnak fél-félkiló kenyeret. A rekvirálásoknál elsősorban ruszin és magyar lakosságra kerül sor, de

a lakosság mindenképpen elmentáll az erőszakos és semmiféle kíméletet nem mutató foglalatásokkal szemben.

A cseh katonák akárhányzor nincsenek figyelemmel a demarkációs vonalra sem és elvakult magyarellenes gyűlöletükben még határsértéseket is elkövetnek a védtelen magyarokkal szemben. Hat-hét főből álló cseh járőr Beregsom közepében a demarkációs vonalnál rajtaütött

két földjén dolgozó földművesen s a menekülők közül az egyiket magyar területen elfogták.

Ugyanazon a vidéken egy cseh járőr rálőtt egy magyarra, később golyószórával tüzeltek az egyik magyar járőrre.

Bomlás a cseh hadseregben

A cseh katonák nem hajlandók Szlovákiát védeni, a szlovák katonák nem fogadják a cseh vezényszórt.

Kassa, nov. 18. A Felvidéken állomásozó cseh csapatoknál fegyvelről már alig lehet beszélni.

A magasabbrangú cseh katonaság már nem is mernek mutatkozni a legénység előtt.

Az élelemhiány miatt elégetlen katonák elkeseredést még az is okozza, hogy a magyar nemzetiségű katonák legnagyobb részét már elbocsátották a hadsereg kötelékéből és most

a cseh nemzetiségűek is követelik, hogy őket is bocsássák mielőbb haza.

Az egyik tankezrednél a cseh legénység egyértelműen követelte a

Éjszakánként százával jönnek át a menekültek magyar területre

Munkácsról érkezett hír szerint a várostól északra levő vidék lakosságát 18-tól 50 éves korig hadimunkára hajtják. A csendőrség brutalitása határtalan, de ez sem tudja megakadályozni a cseh határbiztosító csapatok erőszakosságával együtt, hogy éjszakánként százával és százával ne meneküljenek át Magyarországra cseh katonaszökevények és polgári lakosok, hogy az elviselhetetlenné fokozódott cseh terror elől legalább életüket megmentsek.

A román-cseh határról érkezett

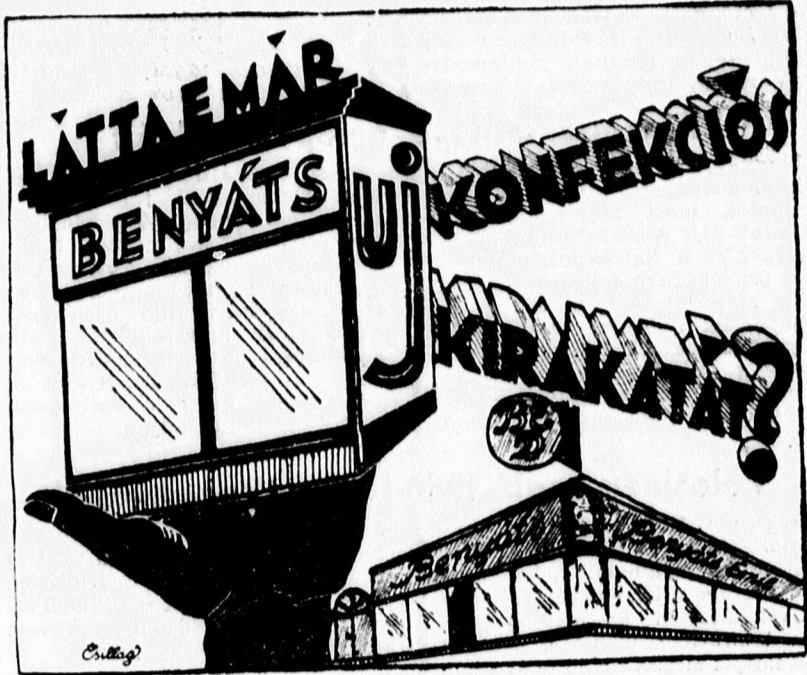
parancsnokságtól, hogy sürgősen szerelje le és engedje haza őket, mert nem hajlandók Szlovákiát védeni.

Cseh területről érkezett utasok elbeszélése szerint

egyes szlovák csapatoknál a katonák már nem hajlandók elfogadni a cseh vezényszórt, sem a cseh nyelvű parancskihirdetéseket.

A cseh katonai parancsnokság meghátrált a szlovák katonák követelése elől és tegnap óta már szlovák nyelven hirdetik ki a parancsokat.

hírek szerint a huszti kormány kérésére Románia minél előbb helyre akarja állítani a vasúti összeköttetést Ruszinszkóval Halmi határállomáson keresztül. *Igy akarja a kormány lehetővé tenni, hogy az ukránok mozgalmá számára az ingyenes kukoricaszállításokkal is kedvezőbbre hangolják a lakosságot.* Több ízben ki is hirdették Huszton, Nagyszöllősen és környékén, hogy a kormány Romániából hozott ingyen kukoricával liván az éhségen enyhíteni, de a lakosságnak a kukorica nem kell és arra

hivatkozik, hogyha ők Magyarországra, minnek nekik a román kukoricsotól fehér kenyeret kaphatnak.

Kolera és tifusz pusztít Ruszinszkóban

A felkelők a nyugati résszel összekötő utolsó hidakat is felrobbantották.

Varsó, nov. 18. A lengyel sajtó rendkívüli érdeklődéssel foglalkozik a ruszinszkói eseményekkel. Polska Zborjna, a hadsereg lapja szerint Huszt, Nagyszöllős és Visk községekbe véres összetűzésre került a sor a lakosság és a csendőrség között. A ruszin földről ötezer magyar, ruszin és román menekült át Magyarországra. A csehek a lakosságot teljesen kifosztják.

A Kurjer Poranni jelentése szerint

kolera s tifusz pusztít Ruszinszkóban, ahol a felkelők már ezt a területet a nyugati résszel összekötő utolsó hidakat is felrobbantották.

A cseh hadseregben forradalmi hangulat uralkodik.

Az Express Poranni jelentése szerint Ruszinszkó kicsúszik a csehek kezéből, mert a felkelők magát a katonaságot is elkergetik.

A kárpátorosz nép Magyarországhoz kíván csatlakozni

Fenczik rádióbeszéde az amerikai ruszinokhoz.

Budapest, nov. 18. Dr Fenczik István volt ruszinszkói miniszter péntek este a budapesti rádió útján orosznyelvű rádiószóval fordult az Amerikában élő kárpátoroszokhoz. Beszédében többek között ezeket mondta:

Az amerikai kárpátoroszok ott tartózkodásom alatt 155 helyen megtartott kongresszus alkalmával a nekem átadott határozatok szerint megbízást adott nekem, hogy képviseljem az amerikai kárpátoroszok határozatait mind Európában, mind az egész Csehszlovákia területén, beleértve a csehszlovák parlamentet is. Bejelentem, hogy kívánságokat pontosan teljesítettem s bajtársaimmal együtt utolsó csepp verünkig küzdöttünk a kárpátoroszok szabadságáért és autonómiájáért. A kulturális, gazdasági, lélektani kapcsolatok világosan beszélnek arról, hogy a kárpátoroszok Ungvárhoz és Munkácsra tartoznak s e városok nélkül életünk a jövőben elképzelhetetlen. Egesz természet volt tehát, hogy november 3-án Ungváron elnökletem alatt összegyűltek a kárpátoroszok összes kulturális, gazdasági és egyházi képviselői és elhatározták, hogy a kárpátorosz nép önrendelkezési joga alapján, amely még 1919 szeptember 10-én részére biztosítva volt, hogy az egész kárpátoroszország, vagyis az összegyűlt

képviselők arányszáma szerint 85 százalékban a nemzet önrendelkezési joga alapján a megfelelő legszélesebb autonómiájának biztosítása, vagyis a kárpátoroszok nemzeti jogainak, kulturájának és adminisztratív jogainak elismerése mellett Magyarországhoz kíván csatlakozni.

A nép határozott. A nép szava Isten szava s ezért én is, mint a kárpátoroszok minisztere s képviselője, ünnepélyesen felhívtak titeket, hívjátok össze azonnal az amerikai nagy kongresszust. Szenteljük a kárpátorosz nép november 3-i határozatát s járuljatok hozzá a kárpátaljai nép összes vezetőinek határozatához. Felhívtalak titeket, a nekem adott meghatalmazások alapján közöljétek elhatározástokat nemcsak Roosevelt elnök ural, hanem valamennyi nagyhatalom államfőjével is, hogy a kárpátorosz nép élve önrendelkezési jogával, a Poprádtól a Tiszáig teljes autonómiájának garanciája mellett Magyarországhoz kíván csatlakozni.

Igy a nemzet autonóm jogainak biztosítása mellett, Szent István koronája alatt remélem, hogy a kárpátoroszország nem volt, hanem lesz s így hiszek szabadságában és igazságában feltámasztásában. Isten adja erre a nagy munkátokra áldását.

Angol jelentés szerint Husztot a zendülők elválták a külvilágtól

London, november 18. A Reuter Iroda hosszú táviratban írja le a ruszinszkói általános felfordulást, kiemelve, hogy Husztot, az új fővárost, a zendülők elválták a külvilágtól. Volosin miniszterelnök munkatársaival útnak indult Prá-

gába és magával vitte a fontos állami okiratokat. A gazdasági és a katonai helyzet a végsőkig feszült. A Csonka-Ruszinszkót elárászó cseh és szlovák katonaság, hivatalnokok, tanítók és családtagjaik serege teljesen kimeríti az or-

Hungária filmszínház

Műsor:
Szentpétervári éjszakák
Fősz.: GABY MORLAY.
A legújabb MAGYAR VILÁGHIRADÓ-ban ROTHERMERE LORD LATOGATÁSA.
PARAMOUNT HIRADÓ.
Műsorok: d. u. 5, 7, 9 órakor!

Az Apollóban

Műsor SZOMBATON: a
„Jégpokol“
DOROTHY LAMOUR
főszereplésével.
MAGYAR VILÁGHIRADÓ-ban: KOMÁROM, ERSEKÜJVÁR, ROZSNYÓ diadalmas megszállása.
Műsorok: d. u. 5, 7, 9 órakor!

szög felkészültségét és gazdasági forrásait. Rövidesen ruszin küldöttségek utaznak Budapestre és Varsóba, hogy ruszinok tizezrei-

től aláírt kérvényeket nyújtsanak át, amelyek kéri Lengyelországot és Magyarországot, szabadítsák fel őket a cseh járom alól.

Ruszinszko népe Európához kiált

Ungvár, nov. 18. Ruszinföldről érkező jelentések szerint a belső állapotok most már anarchiába esapnak át. A felfordulás tökéletes és a cseh hatóságok magatartása óráról-órára fokozza a vég-sőkig kiélezett feszültséget. A ki-robbanások az egész Ruszinföldet lángborithatják, éppen ezért a lakosság kétségbeesetten várja megszabadítását a semmiféle eszközről vissza nem riadó elnyomás alól.

A segélykiáltások most már egész Európa felé fordulnak: ne hagyja az európai közvélemény, hogy ezen a békés, munkás földön valóságos Macedónia fejlődjek ki. Az elkeseredés mindenféle leírhatatlan, a visszavonuló cseh katonaság most már hetek óta alig kap élelmet és puskatussal kény-szeríti a földhöz ragadt szegény ruszin népet, hogy a cseh osztá-goknak ennivalót adjon.

Volosinek csak 1940-ben választatnának

Prága, nov. 18. Politikai körök a Ruszinföld önkormányzatáról szóló alkotmányjogi javaslattal kapcsolatban arról értesülnek, hogy ruszin földön az első választásokat az alkotmányörvény kihirdetése után 18 hónapon belül tartják meg. A ruszin és az alkot-

mánytörvény között ez a leglényesebb különbség. Szlovákiában 1939. év januárjáig megtartják a tartománygyűlési választásokat. A ruszinföldi választások végző időpontja viszont 1940 májusa lesz.

A felszabadított területeken nov. 21-től nem engedélyeznek semminemű ünnepséget

Budapest, nov. 18. (MTL) Tájékoztatásul közöljük, hogy a felszabadult területek polgári köréi által előterjesztet kérelemre, a honvédezerkar főnöke, mint a felszabadult területek legfeljebb közigazgatási hatósága, a nyugodt

munka felvétele és biztosítása céljából olyirányu rendelkezést adott ki, melynek értelmében a felszabadult területeken nov. 21-től kezdődőleg semmiféle ünnepség tartása nem engedélyezhető.

Vérdíjjal dolgozik a huszti kormány

Ungvár, november 18. Az elmúlt napokban a huszti ukrán kormány felhívást tett közzé, amelyben közölte, hogy a ruszin felkelők nyomravezetőit és leleplezőit pénzjutalomban részesíti. A menekültek megbízható jelentése szerint ezen a területen valóságos kenyérker-

seti forrás lett a feljelentés. Se szeri, se száma a feljelentéseknek. Igen sokan ezt a felhívást kedvező alkalomnak tekintik, hogy haragosait feljelentésük és bosszút álljanak rajta. Ezek a feljelentések sok esetben alaptalanok.

Szentmihályiné Szabó Mária, a kiváló író nő Debrecen e érkezett

Beszélgetés az írónővel, aki a Dócei-intézet növendéke volt.

Szentmihályiné Szabó Mária, a kiváló író nő, tegnap délután félhat óra-kor a budapesti gyorsvonattal Debrecenbe érkezett. A háborútáni magyar irodalom női írói között Sz. Szabó Mária elsőrendű helyet foglal el főnem, mely problémáikat felvető novelláival hatalmas regényeivel... A kitérő író nő — aki Kaiffka Margit örökét foglalta el a magyar irodalomban, Debrecenben széles rokoni szálak fűzik. Ezenkívül itt járt iskolába, a Dócei intézetnek három esztendőn át volt növendéke s a debreceni impresszióit több regényében megörökítette.

Szentmihályiné Szabó Mária az állomáson Csobán Endre városi főlevéltáros, a Csokonai Kör főtájkára fogadta, a Csokonai Kör nevében, többed-magával. Megkapó szavakkal köszön-tötte az illusztris írónőt, akinek Pap Károlyné a kör elnökének hitvese virá-gcsokorral kedveskedett.

Az állomásról az Arany Bikában lévő lakására ment Szentmihályiné Szabó Mária, ahol munkatársunknak érdekes dolgokat mondott el irodalmi munkásságáról és régi debreceni emlékeiről.

„Új kötet a hatalmas sikert aratott „Örök utitársak” felől kérdeztük Sz. Szabó Mária-t.

— A nyáron írtam ezt a regényt, mely egyike legkedvesebb munkáim-nak. Minden évben egy könyvet írok: még pedig nyáron. Egész éven át ugyanis hivatalba is járok, szerkesztő-ségbe is, nyáron aztán az a pihenésem, hogy megírom a könyvemet. Mivel

mindig a cselekmény színhelyén járok utánna az adatoknak, amit felhasználok kövveben, így ez a munka egy kis utazással van egybekötve. Egyik regényem írása közben is beutaztam a felvidéki városokat.

A debreceni kapcsolatokra terelődik a szó. t

— A kapcsolataimat nemcsak az jelen-ti Debrecennel, hogy itt jártam iskolába a Dóceiben. Más szálak is fűz-nek ide s mondhatom, hogy Debrecen-nel való összeköttetésem sohasem szakadt meg. Biztosítja ezt, hogy 1928-ban a Csokonai-Kör adta ki egy kötet novellámat. Aztán „Emberé a munka — Istené az áldás” c. kötetemben is visszatérőkről Debrecen egyko-i élete, édesapám emlékének keresztül, — akikben a könyv főalakját mintáztam meg.

Mosolyogva beszél tovább debreceni emlékeiről. Az emlékek megnyí-zsillipjén sok kedves jelenet buggyan elő.

— Most, hogy az újságíró kamarába jelentkeztem felvételre, előkért a bizonyítványaim és pontosan megállapí-tottam, hogy három felsőosztályomat végeztem a Dócei intézetben. Nagy-némém, aki az első női tankerületi fő-igazgató volt Magyarországon, Erdély-ben, meg is jegyezte:

— Honnan szedted azt a tizenöt kötetet azzal a négy felsőosztályossal.

Szentmihályiné Szabó Mária, Debrecen kedves vendége mögött 15 kötet az új magyar irodalom fejezetét jelentő kötetek. A háborútáni magyar női lélek szólal meg ezekben a kötetekben, csodálatosan szép s tiszta hangon. A Pásztorúzenben megjelent első novelláktól, az „Erőműhelyváról” kiindul első írásoktól az „Örök utitársak”-ig hosszú volt az út, amit a kitérő író nő megtett és ezt az utat mindig a leg-tisztább művészi törekvések irányították.

A washingtoni német nagykövetet hazarendelték

A nagykövet tájékoztatja Ribbentrop német külügyminisztert az Amerikában uralkodó hangulatról.

Berlin, november 18. A birodalmi külügyminiszterium jelentésétél végeit hazarendelte Washingtonból Dickhoff német nagykövet.

Berlin, november 18. (Német Távirati Iroda.) Dr. Dickhoff washingtoni német nagykövetet Benlinbe hívták jelentéstételre. A nagykövet behatóan tájékoztatja majd Ribbentrop külügyminisztert az Egyesült Államokban uralkodó hangulatról, valamint a német belső eseményekkel szemben tanúsított sajátos magatartásról, amely Rooseveltt és más mértékadó személyiségek különböző nyilatkozataiban nyilvánul meg.

Berlin, nov. 18. Több reggeli lap foglalkozik Chamberlain angol miniszterelnöknek az alsóház esütörtöki ülésén elhangzott nyilatkozatával mely mérlegeli a Németországból kivándorló zsidóknak brit gyarmatokon való elhelyezésének lehetőségét — Tan-ganyikát is beleértve.

A Berliner Lokalanzeiger ezeket írja: A Britbirodalom óriási gyéren lakott területek felett rendelkezik, melyeken elegendő lehetőség lenne arra, hogy ezeket a bevándorlókat befogadják. Ha azonban Anglia ebből a szempontból a volt német gyarmatokat is tekintetbe veszi, akkor ez ellen nem lehet elég élesen tiltakozni. Az a gondolat, hogy a zsidó bevándorlóknak az áradatát a német gyarmatokba irányítsák, azt jelentené, hogy megismételnék az angol politika Palesztinában elkövetett hibáját.

Páris, november 18. (Havas.) Bonnet külügyminiszter expozéja a minisztertanács nagyobb részét kitöltötte. A gyarmati kérdésben Daladier és Bonnet külügyminiszter megújították minisztertanácsuk előtt azt a nyilatkozatukat, hogy határozottan megeafolják azt a feltevést, hogy Franciaország esetleg fontolóra venné gyarmati birto-kainak Németországra javára való átengedését.

Magyarok vasárnapja és az egykekérdés

A Dunamelléki .ef. egyházkerület közgyűlése.

Budapest, november 18. Tegnap folytatta és be is fejezte közgyűlé-sét a dunamelléki református egy-házkerület.

A missziói ügyekről Muraközy Gyula Kálvin téri lelkipásztor, egyházkerületi missziói előadó szú-molt be. Beszélte a budafoki presbiterium indítványáról, amelyet oly-formán fogadtak el, hogy minden év októberének egyik vasárnapját az egész és osztatlan magyarság vasárnapjává kell tenni. Erintke-zést keresnek a határokon túl élő magyar reformátusokkal, hogy ezt a kijelölendő vasárnapot ők is az egyetemes magyarság lelki talál-kozásává tegyék, amikor imádság-ban találkozik a megszállott terü-leten s az idegen világrészekben élő magyarság a csonka ország refor-mátus népével.

Az egyházkerület nyomtatékosan és újból felhívja a figyelmet arra, hogy a magyar társadalom és a magyar törvényhozás az egyke pusztító nyomorúságával szemben, ennek a nemzeti betegségnek fenn-állása óta ténylegesen még mindig semmiféle országos jellegű intéz-

kedést nem tett!

Ravasz László püspök megrázó szavakat fűzött az egyke-kérdés fölötti vitához:

— Az életnek és a halálnak egy-mással szembenálló képe az egyke-ügy — mondotta a püspök-elnök. A beteg, tüdővésztes ember mellé oda kell állítani az egészséges, iz-mos atléta! Az egykes magyarság azért beteg, mert a maga erejéből nem tud meggyógyulni, ide kell a segítség, a kívülről jövő támoga-tás, — ezt kérjük az államtól, amíg nem késő! Mert itt is, ott is márt-késő; vannak helyek, ahol a ma-gyar nemzet minden aránya, tör-vénye, esendőre és profétája nem elég, hogy azokat megmentse, mert ott agónia kezdődött... De vannak más pontok, amelyeket csakugyan meg lehet és meg kell menteni s ahol kis támogatás is előbbre viszi a javulást. Csak meg-állapítom: más vidékeken egy-egy lelkipásztor esodolatos erejével máris megtudták akasztani ezt a szörnyű ragályt!... Ismerjük fel végre, hogy ez a dolog roppant sürgős.

Meg kell mutatnunk a lelek h. lvet a Nap alatt

A katolikus világnézeti kurzus előadása.

A világnézeti kurzus pénteken este előkelő és nagyszámú közön-ség előtt tartotta meg előadását. Ott voltak többek között dr. Lin-denberger János apostoli kor-mányzó, dr. Kölessey Sándorné, a polgármester neje, Halász Miklós akadémiai igazgató felelőségével és sok más előkelőség.

Dr. Schmiedt Béla pusztadobosi esperes-plébános »A lélek halhatatlansága« címen tartotta meg első előadását.

— Megdöbbenve kérdezzük — mondta a kitérő előadó — lehetsé-ges-e az, hogy az ember által ösz-szehordott kő, az ember által faragott fejfa túlélhesse és kinevesse művészetét. Az egyház figyelme-ztetj az embert, hogy az a kis pégy-szögöl: a sír »foglalt», a helynek gazdája van, de aki ott fekszik,

csak a testét adta vissza az anya-földnek, a lelke tovább él és vala-mikor visszatér.

— Meg kell mutatnunk a lélek helyét a nap alatt.

Nagyon érdekesen fejtegette ez-után az illusztris előadó az Anyag és az Öntudat, az En lényegét, a köztük levő különbséget és ellen-tétet. Hangsúlyozta, hogy az En nem anyag, külön világ.

A nagy tetszéssel fogadott elő-adás után következett volna dr. Zéningér Antal előadása, ez azo-ban ismét elmaradt, sőt előrelá-thatólag nem is tarthatja meg elő-adását.

Legközelebb pénteken, 25-én dr. Báthori József, a piarista gimná-zium kiváló igazgatója tartja meg első előadását, míg a második elő-adó dr. Schmiedt Béla lesz, aki »Nehány szó a lélekbevándorlásról« címen értekezik.

— Nagy kedvvel vártuk a szü-nézi tüzet szelvényt a Csokonai Szin-ház földszinti tükéri irodájában.

Rákóczi nótaest a „Magyar a magyarért” akció javára

Rácz Jancsi, a népszerű cigány-primás kezdeményezésére a hó 24-én, csütörtökön nagyszabású »Rákóczi nótaest« lesz az Angol Királynő éttermében a »Magyar a magyarért« akció javára. Németh Nándor, az Angol Királynő tulajdonosa az est összes bevételének tíz százalékát felajánlotta felvidéki testvéreink megsegítését szolgáló mozgalomra. Ugyanekkor Rácz Jancsi az általa összeállított »Rákóczi dalok és kuruc nóták« című füzetet árusítja és a befolyó

50.000 dollárba fogadott egy amerikai milliomos, hogy félóra alatt bárkit meghódít.

Mi minden pénzben fogadunk, anyagokat, urí és női divatcikkeket legelőnyösebben, olcsó szabott árakon vásárolhatja meg. Tessék, hogy a Körösi cégnél a legszebb ket legelőnyösebben, olcsó szabott kpróbálni. Körösi: Piac u. 38.

összeget szintén a fenti hazafias jótékony célra fordítják.

A nagy érdeklődésre tekintettel asztalfoglalásról előre kell gondoskodni, külön belépődíj nincs.

Bary Gyula beregszászi esperes kálváriája a cseh uralom alatt

Röviden már megemlékeztünk arról a kálváriáról, mely Bary Gyula beregszászi esperesnek jutott osztályrészül a cseh uralom alatt. Egyízben már az a hír járta, hogy az erős magyar érzésű papot a csehek kivégezték. Szerencsére ez nem bizonyult valósnak, bár elég szenvedésen ment keresztül magyarságáért Bary esperes. Most alkalmunk volt egyik debreceni rokonával beszélni, aki a következőkben mondotta el Bary esperes kálváriáját:

Bary Gyula beregszászi esperes október havában két hétig volt az ungvári börtönben a csehek foglya. A beregszászi bevonulás előtt a csehek otthonában, a nagybereg-i paróchián elfogták újra és tizenhétet magával bilincsekbe verve, halálos fenyegetésekkel 12 km-t hajtották az országon. Ugyanakkor a kivonuló cseh csapatok a nagybereg-i paróchiát alaposan kifosztották, pénzt, aranyemlékeket, urvacsorai kegyeszeket 5-600 P értékben elvittek. Bary Gyula esperesnek a be-

regzászi bevonulásnál kellett volna üdvözölni a magyar honvédséget, — elfogadása miatt a beregszászi lelkész helyettesítette, — káplánját verték össze egy a csehek, hogy ma is orvosi kezelés alatt ágyban fekszik. A másnapon Nagyberegre is bevonuló magyar csapatok parancsnoksága erélyes fellépésére engedték szabadon az onnét elhurcolt foglyokat és gyalog irányították vissza lakóhelyükre, ahol szívszorongva várták őket és az ünnepségek csak ezután kezdődtek. Nagybereg színmagyar nagy község 8 km-re van Beregszásztól és igen sokat szenvedett a cseh megszállás alatt, utóbbi időben 8-10 ezer főnyi cseh katona is tartózkodott ott, — a templom óráját, tornyát összelövéldözték a csehek. Bary Gyula esperesnek és nejének több fővárosi lapban tévesen közölt megöletése, hála Istennek, nem történt meg, viszont az igaz, hogy nagyon sok zaklatásnak, fenyegetésnek, szenvedésnek voltak kitéve igaz magyarságukért.

Ahány seb annyival jobb magyar, ahány rugás, annyival több magyar...

Mit ír a Kassai Ujság — A Magyar a magyarért akcióra a felszabadulás utáni két napon százezer cseh koronát adott Kassa közönsége

A Kassai Ujság, Kassa legnagyobb magyar napilapjának ideérkezett számai ragyogó képét adják annak az önfelédlt lelkesedésnek, amely még ma is elönti a fejedelem városát. A cenzura béklyóiból felszabadult ujság hódolat-telej lelkesedéssel köszönti Magyarország kormányzóját és izzó szavakkal öli kelére a magyar honvédsapatokat. A november 11-én megjelent szám egyetlen izgalmas film. Minden során megérezni azt a túláradó lelkesedést, amelyet Kassa népe él. Az első, már cenzurázatlan szám élen a Himnusz, Hiszekegyet és szöveget közli. „Magyarok Nagyura” címmel köszöni viléz nagybányai Horthy Miklós kormányzót. A cikkből a következő sorokat idézzük:

„Nagyurunk! Szörnyű porhintés folyt itt. Ennek a Közép-Európában kitermelt speciális áldemokráciának janusarcú apostolai elhitették az egész világgal, hogy nem magyar ez a föld. Húsz esztendőn át „jóindulatú” hatósági figyelemzetésre ünnepeltünk. Ukázra dokumentáltuk piros-fehér cseh voltunkat. S most nézd, Magyarok Nagyura, ma magyar zászlótenger alatt térdel előtted visszatért néped és szórja a virágot honvédeidre. S ha kálváriásnál kálváriásabb húsz esztendő után még mindig ennyire magyar, nem volt ez és nem lesz ez mindig magyar? Ahány seb, annyival jobb magyar, ahány rugás, annyival több ma-

gyar, ahány hazugság, annyival több magyar, fogesikorgató, elkecseregett, csakazértis magyar nőtt ezen a földön.”

Megírja a Kassai Ujság a csehek bevonulását is 1919 július 5-én. Katonai diktatúrát hirdettek ki és mindenkét lázadás terhe mellett kiharancsoltak a cseh csapatok fogadtatására. Még így sem hangzott el egyetlen éljen. Ismeretli a lap a Nemzeti Tanács heroikus munkáját a rend és béke fenntartása érdekében. Felháborodással írja meg, hogy a gyermekemhely kiürítésénél a kis árvákat egyszerűen a földre dobálták, az egész berendezést vagonokba rakták és elszállították. A tiltakozó orvost egy katona leszurással fenyegette.

Közlí a lap, hogy megindult Kassán is a „Magyar a magyarért” akció, Kassa közönsége két nap alatt százezer cseh koronát adott a nemes célra.

Arany János Paskál, premontrei kanonokról, aki a napokban Kassán járt, ezeket írja a Kassai Ujság:

„Magas szál fehér pap lepelt meg bennünket katonai egyenruhában, fejlethetetlen jóbarátunk, Arany János Paskál, kanonok, magyar királyi honvéd főtanár, akinek különös hazafias érdemei melegséggel töltik meg szívünket. Elég csak gondolni kassai honmentő munkásságára, amely a Kassai Ujság hasábjain is viharzott a nemzet igazáért s amely miatt összeütközött

húsz évvel ezelőtt az öt üldözö cseh uralom csahos vezetőivel. Ki ne emlékeznék merész cikkeire, az ifjúság megszervezésére s a veszélyben a bátor kiállásra?

Azután Sopron kapisztránja lett s vezéralakja volt a Sopron és környéke megmentésére szervezett felkelésnek. Erdemeit az egész ország méltatta. Mosolygott, könnyezett, majd ezeket mondotta:

— Most, amikor az egész nemzet, mint egykoron Mózes az égő csipke-

bokorhoz, oldott saruval zarándokol az ország szépséges Északi fényéhez, amely a Kárpátok alján kigyult a Felvidék feltámadásának hajnalán, én is elhoztam szívem húszéves keserű vajúdását, értetek való aggodását és változatlan szeretetemet. A hidasnémeti hazug, volt határnál ráborultam a cseh batároszlopokra, nemzetünk nagy szegényfájára és könnyeim némasága az Égekhez kiáltott: Köszönöm, édes Istenem, hogy ezt megélni engedted!...

Balbino Giuliano volt olasz kultuszminiszter ma érkezik Debrecenbe

Részt vesz és beszédet mond az olasz kulturintézet ünnepélyes megnyitóján.

A Debrecenben nagyjelentőségű kulturmunkát végző s az olasz-magyar barátság elmélyítésén Renato Fleri professzor vezetésével fáradozó Olasz Kulturintézet harmadik évfolyamába lép. Debrecenben az elmúlt két év alatt nagyon sokan ismerték és szerették meg az olasz kultúrát a debreceni Olasz Kulturintézet munkája nyomán. A harmadik évfolyam ünnepélyes megnyitására illusztris olasz vendégek érkeznek Debrecenbe.

A délutáni órákban Debrecenbe érkezik Balbino Giuliano egyetemi tanár, az olasz felsőház tagja, a volt olasz közoktatásügyi miniszter, akit a magyarországi olasz kulturintézetek elnökeinek neveztek ki. Látogatása nagy megbecsülést jelent a magyar-olasz kapcsolatoknak. Balbino Giuliano tartja a megnyitón az ünnepi beszédet.

Kisérőben érkeznek Debrecenbe Clementi Rafael budapesti olasz főkonzul, Commendatore Quarti, a

budapesti olasz fascio elnöke és Commendatore Calabria, a budapesti Olasz Kulturintézet igazgatója. A szép eredményeket elért debreceni Olasz Kulturintézet, melynek Renato Fleri professzor nagyértékű munkássága által elért eredményei maradandó nyomatokat hagytak a debreceni közönség lelkében az olasz kultúra és művészet szépségei felől, harmadik évfolyamának megnyitóját ma, szombaton este hat órakor tartja az intézet helyiségében. A megnyitón megjelenik Lossonezy István főispán, dr. Kölescy Sándor polgármester és dr. Bacsó Jenő egyetemi rektor. Vasárnap délelőtt 11 órakor pedig a Vigszínház mozgóban négy gyönyörű szép olasz kultúrfilm kerül bemutatásra a megnyitó ünnepségekkel kapcsolatban. A négy kultúrfilm: Tavasz Rómában, a »Rökavadászat«, a »Római szimfónia« és a Vezuv páratlan panorámáját feltáró »Tüzes-hegy« című film az olasz filmgyártás remekeiből valók.

Lilian Harveyt 573 pengő tartozásáért pereli egy debreceni cég

Az ismeretlen helyen tartózkodó filmszínész nő részére ügygondnokot nevezett ki a bíróság.

Lilian Harvey a világhírű filmszínész nő, aki mint tudjuk tetelteni föld-birtokos és malomtulajdonos is, Velenében filmezik. A filmszínész nő tehát Olaszországban tartózkodik, de ugyanakkor a malomtulajdonossal kapcsolatban érdekes hírt közöl a hivatalos lap tegnapi száma:

— A püspökladányi királyi járás-bíróság közhírré teszi, hogy Horváth és Miklós debreceni bejegyzett cég felperesnek Lilian Harvey alperes ellen 573 pengő 72 fillér tőke és járulékok iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött ki és felhívta a feleket, hogy 1938 évi december hó 20-án délelőtt kilenc órakor a hivatalos helyiségben jelenjenek meg. Egyszeremind pedig Lilian Harvey alperes részére — aki ismeretlen helyen tartózkodik — ügygondnokul Meggyesi István földesi községi jegyzőt nevezte ki. A bíróság felhívja az alperest, hogy a fent megjelölt határnapon személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjen meg,

mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyette eljárni.

Megkérdeztük a Hunyadi utcán Horváth és Miklós céget a per felől s a következő választ kaptuk:

— Május elsején a Lilian Harvey tetelteni malma számára, a művész nő gazdaságának intézője, selymet, kenderhevedert, gépszíjat, csavarokat, s mérleget s más felszerelési anyagot vásárolt, melynek ára 573 pengő 72 fillért tett, mely szeptember elsején lett volna esedékes. Október végéig vártunk az összeg kifizetésére, többször levelet váltottunk a gazdaság intézőjével, aki azt írta, hogy két hónapra keresztül valamely oknál fogva nem kapta meg a beruházásokra folyó sítandó összeget s ezért nem tudja kifizetni. Ekkor terelte aztán ügyészünk peres utra az ügyet.

— Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes függetlenítést vált a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

A rutén dráma

Magyarországhoz hű rutének küzdelme a prágai kormány és az ukrán párt terrorjával

A Kárpátalja népe most folytatja szabadságharcát és küzdelmét azért, hogy ez a föld is visszacsatolassék Magyarországhoz. A magyar közönség széles rétegeiben nem igen tájékozódott a rutén mozgalmakról és éppen ezért helyes, ha megismerjük ezeknek a mozgalmaknak a történetét. A kérdés egyik alapos ismerője mondja el a következőket:

A rutén dráma legújabb fejezete akkor kezdődött, amikor híre jött, hogy Ruténföldnek legalább is magyarlakta területeit Magyarországhoz csatolják. Ekkor, október 10-ike táján, tanácskozási ültek össze a vezető rutén politikusok, Bródy, Fencik, Bacsinzky, Révai, Volosin, Kossey és Pjescsák. Ezek nagyjából két politikai irányt képviseltek. Az ugynevezett orosz tábor vezéreiként jelentek meg. Bródy Endre, aki most negyvennégy éves, azelőtt tanító volt, tízennégy éve pedig párttitkára és vezetője az autonómista földműves szövetség elnevezésű rutén pártjának, amely mindig szemben állott a csehekkel. Ugyan ide sorozható Fencik István, aki most negyvenhat éves, 1925-ig gör-

ögkatolikus teológiai tanár volt, azóta pedig a ruténföldi orosz fasisztapárt titkára. Az agrárpárt-hoz tartozott Bacsinzky Ödön és dr. Kossey Pál. Az előbbi Debrecenben volt járásbíró, ott is élt 1923-24-ig, majd átment Ruténföldre, ahol agrárpárti képviselő lett. Dr. Kossey técsői járásfőnök volt, ő is agrárpárti képviselő lett 1935-ben. Bródyhoz tartozott még dr. Pjescsák eperjesi ügyvéd, aki a szlovákiai rutének vezéréként tartozott a ruténföldi autonóm földművespárthoz. Ezekkel szemben állott az ukrán irányzat két vezetője: Révai és Volosin. Révait eredetileg kommunista agitátornak képezték ki, 1922-ben azonban az ukrán mozgalom szolgálatába szegődött, ő szervezte be a ruténföldi tanítókat az ukrán irányzat szolgálatába. 1926-ban lépett be azután a keresztény néppártba, amelyen az ukrán mozgalom is nyugszik Ruténföldön. Maga Volosin is, aki görögkatolikus pap és pápai kamarás, ennek a pártnak a vezetője, most hatvannégy éves, az ungvári tanítóképzőiskola igazgatója volt mostanáig.

A Ruténföld sorsa

Amikor októberben a komáromi magyar-csehszlovák tárgyalások megindulásának előestéjén ezek a politikusok megkezdtek egymással való tanácskozásukat, még közös vélemény alakult ki közöttük. Még pedig az, hogy föltétlenül egyetértének a ruténföldi területi egység fenntartásában. S ha a Bródy-irány már akkor Magyarországhoz húzott, a Volosin-mozgalom pedig a csehekhez, mégis egyetértettek abban, hogy a Ruténföld nem szakadhat ketté s hogyha a magyarlakta részeket Magyarországhoz csatolják, a megmaradt résznek is követnie kell az alföldi magyar területeket.

Ebbeli határozatukat memorandum formájában fogalmazták meg s ezt eljuttatták nemcsak a prágai kormányhoz, hanem több idegen állam prágai követségéhez is, így a magyar, lengyel, olasz, német, francia, román és jugoszláv, valamint az angol követnek is.

A komáromi tárgyalások idején alakult meg azután a ruténföldi kormány, amelynek az elnöke Bródy lett, belügyi és földművelési miniszter Bacsinzky, vasúti és postaügyi miniszter Révai, a kormánytitkár pedig Vol-

sin és Pjescsák, körülbelül államtitkári rangnak megfelelően, Fencik meghatalmazott miniszter lett, kit az új szlovák-rutén határ megállapításának elintézésével bízták meg. Szlovákia északi részeit ugyanígy számos rutén él s így ezeknek a területeknek is Ruténföldhöz való csatolását kívánják. Közben azonban Bródyt megbuktatták. Bródyról ugyanis kiderült, hogy Ruténföld Magyarországhoz való csatlakozásának a híve s ezért az ukrán irányzat vezetői, Volosin és Révai, a hozzájuk szegődött Bacsinzkyval együtt formális összeesküvést szöttek Bródy ellen, akit Sirovy prágai miniszterelnöknel formálisan bevádoltak. Bródy ekkor Prágában tárgyalt a cseh hivatalnokok leváltásáról s amikor Sirovy felelősségre vonta, Bródy így felelt:

Igen, a Magyarországhoz való csatlakozást kívánom, mert Ruténföld nem élhet meg, ha kétévágják. Minthogy pedig most már bizonyos, hogy a magyarlakta részek Magyarországhoz kerülnek, módot kell adni a rutén népnek arra, hogy maga döntsön sorsa felől.

Sirovy letartóztatja Bródyt

Sirovy magából kikelve tiltakozott a népszavazásnak a gondolata ellen is, azt abszurdumnak minősítette és mint közvetlenül a találkozás után maga monotta el prágai rutén barátainak, olyan módon fejezte be Sirovy a Bródyval való tárgyalást, ahogyan legfeljebb félvad törzsfőnökök viselkednek. Nem sokkal később Bródyt le is tartóztatták, miután állásától Sirovy felszűntette, vagyis elcsapta. Ekkor történt, hogy Sirovy telefonon nevezte ki Bródy utódjává a rutén miniszterelnökségbe Volosint s még az esküt is telefonon tette le az új miniszterelnök.

Ezzel kitért az ukrán párt terrorja Ruténföldön. Bródy embereit, akik a Magyarországhoz való csatlakozás hívei, sorra ki-dobták állásaikból, beörtönözték őket és valóságos ukrán diktatu-

rát rendeztek be mindenki ellen, aki nem híve a csehszlovákiai államkeretben való megmaradásnak. Volosin programja az, hogy Ruténföldön az ukrán párt totalitárius berendezkedéssel olyan kis autonóm államot építsen ki, ahonnan szítani lehet a lengyelországi ukrán kisebbséget, hogy Kelet-Galiciát ezen az alapon elszakíthassák Lengyelországtól. A Bródy-párt ellenállása azonban oly erős volt, hogy Volosin minden terror ellenére sem tudta megszerzni az egész hatalmat és így nagyon sokféle szabadesapat üthetett tanját a Ruténföldön, számos közeli és távolabbi országból érkezvén.

Volosinék terrorja

Erdekes, hogy ezt az ukrán irányt azelőtt maguk a csehek növesztették nagyra, még pedig ki-

zárólag külpolitikai okból. Mert amíg a Bródy-irány a görögkatolikus papság tulnyomó részével, majdnem teljes egészével együtt magyarbarát és Lengyelországgal szemben a jóindulatu közönyösség álláspontján volt, addig az ukrán irány kimondottan magyar- és lengyelelenség, sőt ez a mozgalom valósággal irredenta tervekkel szö az ukránlakta lengyelországi területek ellen. Ez az irány egyébként a pravoszláviával együtt dolgozik, ezen a kapcsolaton keresztül is szemben áll a görögkatolikus papság magyarbarát érzelmeivel.

Nem tudom — fejezte be

mondókáját rutén barátunk — igaz-e a hír, hogy Volosin elmene-kült, de ha nem igaz, nagyon hamar valóra kell, hogy váljék. En most jöttem Ungvárról és átéltem a rezsimváltozást, a legutolsó napokig is állandó érintkezésben állottam az ideiglenes határon túl levő ruténekkal. Az ő jelentéseik-ből tudom, hogy a rutén nép tor-kig van a Prága által protezsált s Volosin vezetése alatt álló ukrán mozgalommal. Nagyon kevés hiányzik már ahhoz, hogy a rutén nép akár furkóbotot ragadva is, kikergesse Volosint, aki olyan nagytrórő ábrándokat táplál, amelyeknek a megvalósításához bármelyik hatalom fogjon is hoz-zá. Ruténföld csatatérre kell, hogy váljék, bele kellene pusztulnia. Ezért kell eltűnnie Volosinnak Ruténföldről a rutének akarata-ból.

A Vatikán elégedetlenséggel szemléli Tiso és Volosin működését

A varsói Express Poranny azt a feltűnő római értesülést közli, hogy rövidesen úgy Tiso szlovák miniszterelnök, mint pedig Volosin ruszin miniszterelnöknek le kell mondania állásáról.

A jelentés igen jól informált körökre hivatkozva azt állítja, hogy a Vatikán a legnagyobb elégedetlenséggel szemléli Tiso és Vo-

losin működését, mert a pápa is mert álláspontjával sohasem egyezt meg, hogy a papok aktív politikát folytassanak. Ezért úgy Tiso, mint Volosin legközelebb figyelmeztetést fog kapni Rómából, hogy hagyjanak fel a politizálás-sal és mondjanak le a miniszter-elnökségről.

A Kormányzó és Imrédy miniszterelnök megköszönte a vármegye és város vezetőségének az üdvözlő táviratot

Annak idején megírtuk, hogy a nagy, történelmi magyar események alkalmával Lossonczy István főispán, Rásó István alispán és dr. Kölesy Sándor polgármester üdvözlő táviratot küldtek a kormányzóknak, valamint Imrédy Béla miniszterelnöknek. Ezekben a táviratokban tolmácsolták a két törvényhatóság egyöntetű ragaszkodását és háláját a nagy magyar események megteremtőinek.

Ezekre a táviratokra a Kormányzó ur Ófőméltósága a kabinetiroomon keresztül, Uray kabinetfőnök útján válaszolt.

Méltóságos Lossonczy István Főispán Urnak.

A Kormányzó Ur Ófőméltósága Hajdu vármegye és Debrecen város közönsége nevében Méltóságod és Rásó István alispán, valamint dr. Kölesy Sándor polgármester ur által a Felvidék magyarlakta területeinek visszacsatolása felett érzett hazafias örömi kifejezésre juttatása mellett távirati uton előterjesztett hódoló üdvözléteért szíves köszönetét nyilvánítani méltóztatik. Erről van szerencsém Méltóságodat értesíteni.

Uray s. k., a Kormányzó kabinetirodájának főnöke.

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök a következő levélben köszönte meg azt az üdvözlő táviratot, amit Lossonczy István főispán, dr. Kölesy Sándor polgármesterrel és Rásó István alispánnal intézett a miniszterelnökhöz.

Méltóságos Főispán Ur! Szívvel köszönöm azt a jóleső lelkes üdvözlő táviratot, amelyet a magyar igazság hajnalhasadásának ünnepe felvidéki véreink hazatérése alkalmából folyó évi november hó 3-án Méltóságod dr. Kölesy Sándor polgármester ural és Rásó István alispán ural együtt hoz-zám intézett. Kérem Méltóságodat,

tolmácsolja ezt a köszönetet Debrecen sz. kir. város és Hajdu vármegye közönségének is. Mindenható segítségem legyen velünk azon az uton, amely a becstület, az egybeforrott nemzeti munka és a törhetetlen magyar hit jegyében vezet a szebb magyar jövő felé.

Budapest, 1938 november 12.

Imrédy s. k.

Lengyel-magyar ünnepély a Dóczyban

Táviratban üdvözlők Lengyel ország budapesti követét.

A debreceni Dóczy leánygimnázium önképzőköre péntek délután nagyszerű lengyel-magyar ünnepélyt rendezett. A szereplő ifjúság a lengyel-magyar történelmi kulturális és gazdasági kapcsolatok jelentőségét és a hagyományos lengyel-magyar barátságot juttatta hatásos kifejezésre nagy tetszés mellett előadott művészi értékű számokkal. A gyönyörködtető műsor végeztével a hallgatóság melegen ünnepelte a lengyel-magyar barátságot s az ünnepély rendező-sége táviratban üdvözölte a baráti lengyel nemzet budapesti követét azzal a kívánsággal, hogy a debreceni magyar leányifjúság üdvözlését továbbítsa a nemes lengyel nemzetnek.

Turul társasutazás Kassára.

A Turul Szövetség debreceni kerületének utazási ügyosztálya november 26-án és 27-én társasutazást rendez Kassára. A társasutazáson résztvehet minden bajtárs, dominus is. Indulás Debrecenből november 25-én, szombaton reggel 5 óra 15 percor induló személyvonattal, visszaérkezés vasárnap este. Részvételi díj 8 (nyolc) pengő. Etkezés batyuból, szombat esti elszállásolás Kassán iskolákban történik. Jelentkezés az egyesületi megbízottak útján történik. Jelentkezésnél szükséges az alábbi adatok bejelentése: név; foglalkozás; születési év, hó, nap, hely; vallás; szülői neve; debreceni lakóhely, valamint két darab igazolványkép mellékelése. Jelentkezni lehet 21-én, hétfőn déli 12 óráig.

Sass Béla egyetemi tanár hamvait diszszirhelyen temetik el a Köztemetőben

Dr. Sass Béla egyetemi tanár hamvait átszállítják a köztemetőbe. Dr. Papp Ferenc középiskolai felügyelő kérelmet intézett dr. Kölcsey Sándor polgármesterhez, hogy néhai dr. Sass Béla egyetemi tanár hamvai elhelyezésére a köztemetőben diszszirhelyet adomá-

nyozzon a város.

A kérelmet dr. Dömsödy Imre tanácsnok előterjesztette és a polgármester Than Gyula főszervezője sírja mellett jelölt ki helyet dr. Sass Béla hamvai örök nyugalomra helyezése végett.

Németország volt gyarmatának visszaadásáról tárgyal Berlinben a délafrikai hadügyminiszter

Az olasz és a német sajtó nagy figyelmet szentel Pirow délafrikai hadügyminiszter berlini útjának. Megbízható helyről származó jelentések szerint Pirow hadügyminiszter nagyszabású koloniális tervet vitt magával, mely állítólag eleget tesz Németország gyarmati követelésének és kilátásba helyezi a volt német gyarmatok visszaadását is.

Az angol sajtó szerint a londoni

kormány valóban hajlandó végleges megegyezésre lépni Németországgal. Pirow hadügyminiszter a gyarmati kérdéseken kívül a nyersanyagok új elosztásáról is tárgyalni fog a német kormányval. Ez a probléma elsőrendű jelentőséggel bír úgy Olaszország, mint Németország szempontjából és ezzel hozza kapcsolatba Ciano gróf olasz külügyminiszter londoni útját is.

Az elbocsátott alkalmazott bosszúból kifosztotta munkaadója étkezdéjét

Elfogták, amikor távozni akart a lopott tárgyakkal

Nem mindennapi lopás foglalkoztatja a rendőrséget. Szabó János Batthányi utca 4. szám alatt lévő étkezdéjét csütörtökre virradó éjszaka valaki kifosztotta. A betörést reggel nyitáskor fedezték fel, amikor megdöbbenve látták a nagy rendetlenséget. Az egész helyiség fel volt dülva és többek között női ruhákat, értékes köztöltő kabátokat, alsóruhákat, szalvétákat, asztalterítőket, evőeszközöket vitt el a vakmerő tolvaj, aki szörnyesen értelembe kifosztotta az étkezdét.

A tulajdonos természetesen nyomban az eset felfedezése után feljelentést tett a rendőrségen. Közben azonban érdekes módon megkerült a tettes. Béres Ilona, az étkezdé egyik alkalmazottja észrevette, hogy a pincéből kimászik

egy gyűrött ruhájú, „ókháló” hajú nő, akinél hatalmas kosár van és igyekszik kisurranni az ajtón. Meglepetve látta, hogy a távozni igyekező nőtől ott van a tőle ellopott kabát is. Nyomban elébe állt és segítséget hívott, akikkel elfogták a hevesen tiltakozó lányt.

Kiderült, hogy az elfogott tettes Kárás Erzsébet Késes utca 61. sz. alatti lakos, az étkezdé volt alkalmazottja, akinek pár nappal előbb mondták fel. Az elbocsátott alkalmazott, aki jól ismerte a járást, — csütörtökön este elrejtőzött a pincében s éjjel elbujva, kifosztotta az étkezdét. Reggel kapunyitás után el akart osonni zsákmányával, azonban nem sikerült neki. A rendőrség őrizetbe vette a bosszúálló alkalmazottat.

Magyar könyvtárt a krakkói egyetem hallgatóinak

Az Országos Magyar-Lengyel Diák-szövetség Pilsudski József Körének felhívása Debrecen társadalmához.

Az Országos Magyar-Lengyel Diák-szövetség Pilsudski József Köré akcióit indított arra, hogy a krakkói Jagelló egyetem magyarul tanuló hallgatói, illetve az általuk alapított Magyarbarát Kör tagjai részére magyar könyvtár álljon rendelkezésre. Különös jelentőséggel bírna ez a könyvtár azért is,

mert ez rendelkezésre állna a Krakkóban lakó magyaroknak is és ekként őket is, de főképpen az u. n. második generációnak alkalmat nyújtana magyar könyvek olvasására.

A Pilsudski Kör ezen akciójában Debrecen város társadalmának segítségét kéri. Kér mindenkit, akinek egy-két kötet nélkülözhetetlen magyar frólóval való magyar könyve, vagy idegen fordítású könyve van, ajánlkozza azt a Pilsudski Kör akciójára.

Az adományok leadhatók személyesen a központi egyetem főkapusánál, postán elküldhetők az egyesület címére: Debrecen 10., központi egyetem.

Meghalt báró Harkányi János volt kereskedelmi miniszter

Budapest, november 18. Báró Harkányi János belső titkos tanácsos életének nyolcvanadik évében Budapesten meghalt.

Mint az ország közgazdasági életének egyik előkelő reprezentánsa és gróf Tisza István bizalmasa 1915-ban lett kereskedelmi miniszter, amely állását a Tisza-kormány lemondásának idejéig megtartotta. Igazgatósági tagja és utóbb elnöke volt a Magyar Általános Hitelbanknak és az ezen intézet kötelekésbe tartozó iparvállalatnak, így a Magyar Cukoripar Rt.-nek, a Ganz gyárnak, a Fegyvergyárnak, amely tisztségeit egészen haláláig

páratlan gondossággal és kötelességtudással látta el. Tagja volt a régi főrendiháznak és érdemei elismerésül még Ferenc József nevezte ki belső titkos tanácsossá. Az új felsőház megalakulása után abban is helyet kapott.

Báró Harkányi János egyéni szeretetreméltósága, jeles lelki és szellemi tulajdonságai révén, úgy-szintén mélyeséges közgazdasági tudása alapján a magyar politikai és közgazdasági világban évtizedek óta jelentős szerepet játszott. Temetésére névze még a mai nap folyamán fog intézkedés történni.

Báró Harkányi János két-három hét óta gyengélkedett, hirtelen műtétnek kellett magát alávetnie, ami azonban már nem tudott rajta segíteni.

Kinos kalandba keveredett Pesten egy amerikai milliomos fiú

Amerikából Európába küldte a fiát Amerika egyik leggazdagabb gyárosa. A fiatalember Budapestre jött és séta közben megpillantott egy nagyon szép úrleányt, aki a Gellérthegy sétányának egyik padján ült és könyvet olvasott. Meg akart a leánnyal ismerkedni, de ez kitért a közeledési szándék elől és amikor az amerikai ifjú látta, hogy a leány elmenni szándékozik, eléje állt, megfogta és meg akarta csókolni.

Ebben a percben ért közelükbe egy kapitány, aki a kellemetlen helyzetbe került leány segítségére sietett. Az amerikai ifjú azonban a kapitány felszólítása ellenére sem hagyta abba az ostromot, mire a tiszt keztyűjével arculütötte a milliomos fiút.

Meglehetősen kinos botrány támadt, amelyből szerelmi történet fejlődött. A botránynak aztán házasság lett a vége, de a leány nem az amerikai milliomost választotta, hanem a — délece kapitányt.

Igy végződött a Gellérthegy kaland — nemcsak a Gellérthegyen, hanem a debreceni Csokonai-színházban is.

Letartóztattak egy budapesti orvost, aki a rendőrség szerint egy betörőbanda vezére volt

Az orvos luxus autóján hordták a zsákmányt.

Hetek óta tartó nyomozás és megfigyelés után a budapesti rendőrség elfogott egy betörőbandát. A nyomozókat az vezette nyomra, hogy az utóbbi időben elkövetett nagyobb betörések színhelyének közelében mindig egy magánautót láttak várakozni. Felírták az autó számát és figyelték a kocsi. Így tudták meg, hogy hol találkoznak a banda tagjai és kik járnak az autóval. Az érdekes esetről a következőket jelentik:

Megállapították, hogy az autónak feltűnő szerkezeti hibája van, tovább haladva kiderítette a titokzatos autó rendszámát: B. C. 218. Az autó dr. Wieser Gyula orvosé, aki Kőbányán a Gergely uca 41. számú házában lakik. Az orvos rendelőjét és lakását azóta éjjel-nappal megfigyelték és nyomozni kezdtek az orvos előléte után.

Kiderült, hogy dr. Wieser néhány évvel ezelőtt köztisztviselő volt, de állásából visszaélések miatt elcsapták és bíróság elé állították, amely tizhónapi börtönrre ítélte. Körülbelül másfél évvel ezelőtt szabadult ki a börtönből. Ekkor Kőbányára költözött, ahol rendelőt nyitott és jómódban élt. Legutóbb autót is vásárolt magának. Sok vendég fordult meg lakásában. A detektívek megfigyelték, hogy vendégei többnyire büntetett előéletű alvilági alakok.

Néha rongyosan, néha elegánsan kiöltözve jelentek meg az orvosnál. Körülbelül öt-hat ilyen állandó vendége volt az orvosnak. Mínt hogy valószínűnek látszott, hogy ezek a gyanús vendégek egy bünszövetkezet tagjai, őket is figyelni kezdték és hosszabb nyomozás eredményeként

kiderült, hogy dr. Wieser barátaitól rekrutálódott a régóta keresett autós betörőbanda.

Tegnap váratlanul rajtaütöttek a társaságon és dr. Wieser Gyulát négy társával együtt előállították. Az orvoson kívül a főkapitányságra került Fulner Rezső asztalos, Szarka Gyula napszámos, Sipka József hentes és Szarka János napszámos.

A négy büntetett előéletű ember a rendőrségen a kassza-hírszók, üzletfeltörések, rak-tárfosztogatások egész sorozatát ismerte be.

Maga Wieser nem vett részt a betörésekben és egyelőre csak azzal gyanúsítják, hogy a betörőbanda

szellemi vezére és orgazdája volt. Az orvosról még azt is megállapították, hogy a banda tagjai, valahányszor bajbakerültek, mindig reá hivatkoztak és dr. Wieser mindig szívesen vállalta a mentőtani szerepét. Vallomása alapján a banda néhány tagját fel is mentette a bíróság.

A rendőrség megállapította, hogy a bandának tíz tagja van, de az utóbbi napokban valahogy megszűnt, hogy a rendőrség figyeli őket és ötten még idejében elűntek.

Előállították a rendőrségre még egy Klossz-Koltai István nevű szücszmestert is, aki a betörésekből származó holmik értékesítésében működött közre.

Wiesert és társait letartóztatták.

Evangélikus templomi vallásos estély

Dr. Hankiss János professzor előadása.

Az evangélikus templomban november 23-án, szerdán este hat óra kor adventi vallásos estély lesz amelyen dr. Hankiss János professzor tart ünnepi előadást. A magyarok Istene címen. A vallásos estély műsorán a következő számok lesznek az előadáson kívül: Bach praeludiumot játszik Kalmán György, szavai Baczó Balázs református segédlelkész, szöveget Nádory István énekművész egyházi vegyeskar éneke Reidl Sebestyén karnagy vezetésével. Vendégeket szívesen lát az egyházközség.

Vakmerő betörés a Vendég uccán

Hüse Ferenéné Vendég utca 18. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki udvari kamaráját fejszével feltörte és onnan egy zsák búzát, 26 kilogram szalonnát, két kilónyi kacsaszirt, kecskét, zsákokat ellopott. A nyomok alapján a tettes a lopott holmit átadhatla a kerítésen kívül várakozó társainak. A rendőrség nyomában van a tetteseknek.

Nagy kedvezménnyel válthat színházi füzet szelvényt a Csokonai Színház földszinti lítkári irodájában.

Az aszfaltbetyár amerikai milliómos meg akarja csokolni a pesti urilányt.

A Sugár Misi a gyönyörű kislány, akit fél óra alatt meg kell hódítani, mellette „bűntársa” Kondor Ily

A Gellérthegyi kaland „csattanós” része, melyből nagy szerelem fejlődik.

Heti műsor:

November 19-én, szombaton délután zóna előadásban: **Nem leszek hálátlan.**
 November 19-én, szombaton este: **Gellérthegyi kaland.**
 November 20-án vasárnap délután: **Gellérthegyi kaland.**
 November 20-án vasárnap este: **Gellérthegyi kaland.**
 November 21-én hétfőn: **Gellérthegyi kaland A) bérlet 7. sz.**
 November 22-én kedden este: **Gellérthegyi kaland B) bérlet 7.**

Gellérthegyi kaland

Kőrössi—Csongor operettbemutató a Csokonai-színházban

A Gellérthegyen kalanddal kezdődik és — háromszoros házassággal végződik. Ami a reményteljes kezdet és megnyugtató befejezés között három felvonásban és hét képen a szerzők jóvoltából felhalmozódik: abban mindazt megtalálja a néző — nem is egészen sikerületlen variációban —, amin az újabb operettekben elszórakozhatott. Az alakok: daliás huszártisztok, tönkrement gyáros és szegény, de szerelmes leánya, amerikai milliómos nőülj vagyó fia, mennydörgösmenyköző, cifrákat mondó Csülök Bálint őrmester, Lonci színész, aki mindig hoz egy esipetnyi bonyodalmat, csak éppen annyit, amennyi után annál édebb a happy-end és más hasonló figurák, akiket mint régi jó színpadi ismerősöket üdvözölhetett a színházi publikum. Van a darabban sok szerelem, még több tánc és dal, mókás aforizmak szerelemtől és házasságról és minden, amin a közönség három óra hosszat elszórakozhat, sokat nevethet. *Csongor Béla* muzsikája könnyű, pattogó, vidám zene, indulója különösen ügyes.

A Csokonai-színház operett-együttese a pehelykönnyű darabot pompás előadásban vitte színpadra. *Szabó Ernő* rendezése szokott gondos, színes és kitűnő tempót diktál az előadásnak.

Hamvay Lucy egy kedves, derűs leányalakot visz pompás tehetséggel színpadra. Játéka csupa meleg humor, elragadó közvetlenség s művészete bearanyozza a legigénytelenebb jeleneteket is. Szépén énekel, bájos grációzitással táncol. A közönség ezúttal is nagyon melegen fogadta és minden jelenetét megtapsolta.

Márkus Lajos férfias játéka,

érett művészete, kitűnő hangja jól érvényesült. A huszárcapitány alakját sok egyéni színnel, ügyes ötlettel töltötte meg. Nagy sikere volt. *Kondor Ily* temperamentumos, ragyogó táncos, ügyes játéka kitűnően hatottak. *Sugár Misi* önkéntese izos, egyéni figura, tele magával ragadó, pompás humorral, bravurós táncokkal. *Bálint György* rokonszenves tehetsége érdekes és értékes alakítást csinált az amerikai milliárdos fiú erősen papirosizú alakjából. Finom eszközökkel formálta meg a gyárosnak a szerző által kissé mostohán kezelt szerepét *Kamarás Gyula*. *Pogány Margit* rendkívül sok kedvességgel mozgott szerepében s játékán nem lehetett észrevenni, hogy bravurós »beugrást« csinál. *Jóizú*, természetes humorral tele alakítás *Horváth F. Ferenc* Csülök őrmestere. Ügyes karikatúra *Surányi Ilus* kisvárosi színésznője. Harsány színekkel, hatásosan karikázott egy vénleány figurát *Zádor Mária*. Kis szerepében is feltűnt a tehetséges, rendkívül ügyes *Erős Pál*, akit külön elismerés illet a bravurosán ügyes táncok betanításáért. Kissé színtelen volt *Kondor Tibor* és *Kállay Ferenc*, erről azonban inkább szerepük tehet. Nagyon tetszett a közönségnek *Gaál Érika* gyermekes bájjal megformált, tehetséges, jóhangú kis huszárné. *Besse Miklós*, *Baán Gabi*, *Cz. Harasztli Irén*, *Varga Irén* és *Kovács Lajos* jól egészítették ki az együttest.

Csanak Béla fölényes bizsónszággal, kitűnően dirigálta a zenekart.

A színházi iroda jelenti: **Nevetés! Jókedv! Látványosság!** jegyében zajlott le a

Gellérthegyi kaland

tegnap esti bemutatója.

Kérdezze meg

a zsufolt ház közönségét, hogy mulatott.

De ha

jól hall, jöjjön el Ön is a Csokonai-Színházba!

Minden este:

Gellérthegyi kaland

VASÁRNAP DÉLUTÁN:

Gellérthegyi kaland

Szerdaig bezárólag:

Gellérthegyi kaland

Ma, szombaton délután

rendkívül mérsékelt helyárakkal

Nem leszek hálátlan

vidám operett.

Felhívás

Debrecen mindkét nembeli fiatalságához!

Színpadra alkalmas fiatal leányok és fiúk jelentkezését kéri és várja a Csokonai-Színház.

Ingyenes oktatásban részesíti és

színpadi gyakorlatra

neveli a jelentkezőket, akik alkalmasak színi pályára. A továbbiakról bővebb felvilágosítást ad személyes jelentkezéskor Győri József titkár (előcsarnok alsó iroda), aki mindennap a jelentkezők rendelkezésére áll. Megfelelő elemekkel esetén az alkalmas jelentkezők szerződést is nyernek a színháztól.

Színes

színházi filmkockák

Nagy siker

volt a »Gellérthegyi kaland« bemutatója. A színes, látványos, könnyed operett nagyon tetszett a bemutató közönségének, amiben főszerepe van a szereplők kitűnő teljesítményének, akik sokszor saját ötleteikkel, mókáikkal is megtoldták a darab humorját. A nagy sikerre tekintettel Horváth Árpád igazgató a jövő hét közepéig ensuit tartja műsorán a kedves, könnyed operettet.

Szereplők szerepeikről

Hamvay Lucy, a közönség kedvence, aki egyike legnagyobb primadonnatehetségünknek, játsza a női főszerepet a »Gellérthegyi kaland«-ban... A következőket mondotta szerepéről:

— Egy szerelmes, fiatal, mai lányt alakítok, aki leül a Gellérthegyen egy padra... valaki megszólítja, ismerkedni akar vele, míg aztán egy fess, jóképű huszárcapitány meg nem szabadítja a tolokodótól... Amint ilyen esetekben, főleg operettekben történni szokott, a fiatal lány, fülig szerelmes lesz a kapitányba, a daliás huszártiszt is bele és anynyi szerelem mellett csak természetes, hogy 3 felvonás, hét kép,

szakítás, félreértés és kibékülés után egymásé lesznek. Kedves, derűs leányalak *Szirmay Éva* s őszinte örömmel játszom ezt a szerepet.

Horváth Ferenc mondja alakításáról — Pompás komikummal színpadra vitt őrmester *Csülök Bálint*, akit a sors a második felvonásban összehoz Tera mindennessel, jelen esetben *Bakó Babával* és ezzel sorsa megpecsételtetett, mert a harmadik felvonás végén a szerző jóvoltából olyan egypár lesz belőlük, mint a pinty.

A legfiatalabb színésznő

a kis *Gaál Éva*, aki az Ide gyere rózsám-ban tűnt fel, ismét játszik a Gellérthegyi kaland-ban, sőt ezúttal már énekszerephez is jut... Ő alakítja a kis huszárt és a kishuszárnak — nagy sikere van.

A könnyű

vidám operett, a Gellérthegyi kaland után ismét a súlyosabb értékek kerülnek színpadra a Csokonai színházban, mégpedig úgy prózában, mint a zenés műfajban.

Prózában: a »Légy jó mindhalálig« *Móricz Zsigmond* gyönyörű muzsikájú operettje, »Orpheus az alvilágban« lesz a tüneményes hangú *H. Neményi Lili*-vel *Eurydike* szerepében. A kitűnő művésznő vendéggjátékából visszatérve, ebben a szerepben lép először ismét a debreceni közönség elé. De jön nemcsakára *Lehár* nagyszerű operettje, az utolsó évtized legnagyobb operettsikere: a »Mosolyországa« is.

Külön eseménye lesz a színháznak a *Somlay Júlia* rendezésében színpadra kerülő »Nagy mama«.

A klasszikus operettekkészlet új előadása *Offenbach* gyönyörű muzsikájú operettje, »Orpheus az alvilágban« lesz a tüneményes hangú *H. Neményi Lili*-vel *Eurydike* szerepében. A kitűnő művésznő vendéggjátékából visszatérve, ebben a szerepben lép először ismét a debreceni közönség elé. De jön nemcsakára *Lehár* nagyszerű operettje, az utolsó évtized legnagyobb operettsikere: a »Mosolyországa« is.

A kar megerősítése

rövidesen mevalósul. A színház felhívására már is sok tehetséges, csinos fiatal lány és jóhangú, ügyesen táncoló fiatal férfi jelentkezett, akiket rövidesen próbaéneklésre és táncra hív be a színház. Rendkívül nagy az érdeklődés a színház felhívására s mindazok, akik tehetséget éreznek magukban, jelentkeznek Győry titkárnál. Már több, mint 50 jelentkező címét tartja nyilván a színház népszerű titkára.

Szombaton: FÉRFI MIND ŐRÜL. Páger, Jávör, magyar filmje. Előadások: 5 órától.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen”

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata november 13-tól november 20-ig: Aranyangyal, Piac u. 50. Telefon: 24-53. — Reménység, Csapó u. 22. Telefon: 34-21. — Booskay, Cugléd u. 22. Telefon: 29-14. — Hungária, Vargakert, Szoboszlói út 4/f. Telefon: 28-85.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

— Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban. — Nagytemplomban délelőtt 10 óra Koltzváry Kiss László, délután 5 óra dr. Báthly Tibor. — Kistemplomban délelőtt 9 óra Szabó Gábor, délelőtt 11 óra Csutoros Sándor, délután 5 óra Szenes László. — Károli Gáspár téri templomban délelőtt 9 óra Uray Sándor, délután 4 óra Kiss A. Jenő. — Ispótlay templomban délelőtt 10 óra Molnár Ferenc, délután 5 óra Kulcsár Dezső. — Kossuta uccai templomban délelőtt 10 óra Baja Mihály, délután 5 óra Csutoros Sándor. — Árpád téri templomban délelőtt 10 óra Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 óra Márki Kálmán. Homokkerti templomban délelőtt 10 óra Szilágyi László, délután 5 óra Kovács József. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 óra Orosz János. — Csapókeri templomban délelőtt 10 óra Szabó Gyula hajdúböszörményi lelkész, délután 3 óra Kiss Lajos. — Kerektelepi templomban délelőtt 10 óra Kovács József, délután 5 óra Kulcsár Ferenc. — Nyulási állami iskolában délelőtt 10 óra dr. Lencz Sándor. — Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 óra Birinyi János. — Horthy kórházban délelőtt negyedkilenc óra Nagy Sándor. — Téglavetői gyülekezeti házban délelőtt gyermekistentisztelet Kovács Árpád, délután 3 óra Kovács Árpád. — Wolaffkatelepi olvasókönyvben délután 3 óra Szilágyi László. Tanyai istentisztelet: Nagyhegyesen délelőtt 9 óra vitéz Szabó Endre. Ondód I. Kádárdűlő délelőtt 11 óra vitéz Szabó Endre. — Hármashelyen délelőtt 9 óra Bárdi Ferenc. — Lukaháza délelőtt 11 óra Bárdi Ferenc. — Pac délelőtt 10 óra Papp Géza. — Szata délután 2 óra Biró Béla. — Pallagon délelőtt 9 óra László Lipót. — Kismacson délután 2 óra László Lipót. — Levente istentisztelet: Nagytemplomban délelőtt fél 12 óra Mezey Béla. — Árpád téri templomban délelőtt fél 12 óra Márki Kálmán. — Nyilastelepen fél 8 óra Mezey Béla.

— Egyetemi istentisztelet. Vasárnap délelőtt egyenyed 12 óra a Kollégium Oratóriumában dr. Farkas Pál hirdeti az Igét „Uj magyarság” címen.

— Római katolikus istentiszteleti rend a Szent Anna uccai templomban. Irányadó a múlt vasárnapi szentmise-rend. Fél 12 óra ünnepélyes szentmisét és szentbeszédet mond dr. Láng Pál pápai kamarás. — A kertségekben is a múlt vasárnap kijelöltek tartanak szentmisét.

— Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 9 óra a középiskolai ifjúság egyházi énekkora, utána pedig exhortációt tart Labossa Lajos. — Délelőtt 10 óra gyülekezeti istentisztelet, prédikál: Pass László. — Nagylétán szórványistentiszteletet tart Bajtós Sándor. — Délután fél négy óra középiskolás fiutalulók bibliaóra a tanácsteremben. Tartja: Labossa Lajos. Este 5 óra gyülekezeti istentisztelet, prédikál: Pass László.

— Istentisztelet a baptista imaházban. A Szappanos uccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaórákat, fél 10-től fél 11-ig prédikációt, délután 6—8-ig vallásosestélyi gyermeknapi programmal. Szerdán este 7—8-ig bibliaóra. Péntek este 7-től 8-ig imaóra.

— Ma van a kollégiumi Kántus emlékünnepe. A kollégiumi Kántus Vajdai Nagy Lajos és felesége kegyes alapítók, valamint dr. Balogh Ferenc professzor és Szombathy Szabó István lelkipásztor emlékeztére ma délután 5 óra a Kollégium dísztermében, emlékünnepe tart. A Kántus több énekszámmal szerepel. Megnyitóbeszédet mond dr. Erdőss Károly, dr. Nagy Sándor emlékeztetést tart dr. Balogh Ferencről, szavalattal szerepel Szabó Dániel és Koltz Gyula teológusok. Hegedűsölőt ad elő: Kéry Sándor th. Musza Ferenc zongorakísérete mellett. Belépődíj nincs. Adományokat a Kántus céljaira köszönettel fogadják.

— A Schiffer-Legányi síroknál most vasárnap délután 3 óra kegyeletos ünnepség lesz, amikor a kegyes árváalapítványt tevők sírjánál Pass László evangélikus esperes méltató beszédet s imádságot mond, a segélyezett árvák felvirágozzák az alapítók sírját.

Uj Hangya épület udvarában (Piac u. 40) régi olcsó árukkal folytatom üzletemet. Gyári maradványok!
Dr. RÉVÉSZ GÉZÁNÉ

— Az Olasz Kulturintézetben ma, szombaton este 6 órai kezdettel nagyszabású előadás lesz. Beszéli fog Balbino Giuliano volt kultuszminiszter. A vasárnap 11 óra a Vígsház mozgóban előkelő vendégek jelenlétében ingyenes olasz kulturális előadás lesz, amelyre ajánlatos minél hamarabb beszerezni a jegyeket a megfelelő hely biztosítására. Jegyek igényelhetők az Olasz Kulturintézet helyiségében. Hatvan u. 2. Telefon: 12-04.

x Naményi gyorsíró és gépiróskolába, bármikor lehet iratkozni. (Rákóczi uca 17.)

— Trumbics horvát ellenzéki vezér meghalt. Zágrábból jelentik, hogy Trumbics Ante dr. a horvát ellenzék vezére, 74 éves korában Zágrábban meghalt. Trumbics mozgalmas politikai pályát futott meg, kétszer volt Spalató polgármestere. Ő tárgyalta 1905-ben Kossuth Ferencel Magyarországot és Horvátországot viszonyainak rendezéséről. Trumbics azt követelte, hogy Dalmáciát és Istriát egyesítsék Horvátországgal. Emiatt a bécsi udvar nem látta szívesen szereplését. 1914-ben Olaszországba menekült, később Korfuba költözött és ott Pasicsal együtt megfogalmazta az összes délszlávok egyesítéséről szóló határozatot. A jugoszláv kormány megalakulása után Trumbics az új állam első külügy minisztere lett, de később ellenzékbe vonult. Az utóbbi időben nem igen hallatta szavát. Hosszas betegség után érte a halál.

— Szerelmi bánatában felakasztotta magát gardája tanyáján Szilágyi János 22 éves kabai legény. Holttestét órák múlva találták meg. A csendőrség megállapította, hogy öngyilkosság történt, megadták a temetési engedélyt.

— A közönség figyelmébe! November hó 15-től, március hó 15-ig ezután minden vasárnap zárva lesznek a hentesüzletek, így tehát már most vasárnap, azaz a hó 20-án sem nyitnak ki.

— Honvédküldöttség Kemál temetésén. A m. kir. honvédség a török köztársaság elnökének, Ghazi Kemál Atatürknek temetésén küldöttségileg képviselteti magát. A küldöttség vezetője vitéz Ruszkay Jenő tábornok, tagjai vitéz Magyrossy Sándor és vitéz Németh Imre vkszt. ezredesek. A küldöttség már utnak is indult Ankarába.

— Láthatatlan cilenségeink: a bakteriális és a mérgező anyagok leginkább ott fejtik ki káros tevékenységüket ahol az ürülésre szánt salakok megrekednek és bomlásnak indulnak. Ezért rendkívül fontos a bélsatorna mindennapi rendszeres tisztítása. Este lefekvés előtt 2—3 szem Artin dragéjt bevéve, ez a régóta bevált hashajtó másnap könnyű, fájdalommentes ürülést idéz elő anélkül, hogy egy pillanatra is gondolnának arra, hogy este hashajtót vettünk be.

— A Monti-Kör Giuliano Balbini és a budapesti olasz főkonzul fogadásán. A Monti-Kör elnöksége ezúton is kéri a tagokat, hogy szombaton délután háromnegyed óra az olasz kulturintézet helyiségeiben (Hatvan uca 2.) megjelenni szíveskedjenek. Itt emléztetjük meg, hogy az olasz filmek bemutatása vasárnap délelőtt 11 óra lesz a Vígsház-mozgóban. Kívánatos, hogy a Monti-Kör tagjai ezen a filmbemutatóon is lehetőleg teljes számban jelenjenek meg. Belépődíj nincs.

— Ma van a Csokonai-emlékünnepe. Este háromnegyed óra kezdődik a Csokonai-Kör Csokonai emlékünnepe a Déri-múzeumban. A teljes műsor: Csokonai-Lavotta-Hoppe A reményhez. Eneklé a Debreceni Városi Dalegyet. Vezényel: Forray István karnagy. — 2. Megnyitó beszédet mond: Pap Károly dr. egyet. tanár, a Csokonai-Kör elnöke. — 3. Csokonai verseket szaval: Hamvay Lucy, a Csokonai Színház művésznője. — 4. Csokonai elszakad Lillától. Irta és felolvassa Oláh Gábor, a kör alelnöke, a Petőfi Társaság tagja. — 5. Versek. Irta és felolvassa: szoboszlai Mata János. — 6. „Örök társak” c. regényéből részletet olvas fel Szentmihályiné Szabó Mária. — 7. Csokonai-Mácsay S.: A tihanyi echóhoz. Eneklé a Debreceni Városi Dalegyet.

— Az osztályorszáji huzásán: 10.000 pengőt nyert: 52165. — 5000 pengőt nyert: 10312. — 3000 pengőt nyert: 20741. — 1000 pengőt nyert: 41000. — 500 pengőt nyertek: 1934 4305 39037 76589. — 300 pengőt nyertek: 1548 25320 41815 56625 57367 58986 6300. — 200 pengőt nyertek: 254 1348 5394 8068 8162 8832 11345 18198 26380 31369 37362 41029 41211 42192 42603 55576 50170 61807 62520 62914 65058 66262 73207 73382 73407 86676.

— A Buvár felvidéki száma tudományos-cikkek és ritkaságszámba menő képek egész sorával ismerteti a felszabadult Felvidék természeti, gazdasági és kulturális kincsét. Ezeket kívül még számos cikk, tudományos adat és érdekes hír gyarapítja a Buvár novemberi számának magas színvonalú tartalmát.

— Téli gyümölestárolókban lehet a termelőnek gyümölcsét rakározni és magasabb piaci árakat biztosítani. Erről, valamint a téli permetezésekről, a Napoleon-csemegezőlő fajtáról, a visszacsatolt Felvidék gyümölestermesztési viszonyairól, a gyümölcsös, zöldséges- és virágoskert november-december havi teendőiről, a méh- és baromfitenyésztésről stb. ír „A Magyar Gyümölcs” legújabb száma, melyből lapunkra hivatkózással ingyen mutatványszámot küld a kiadóhivatal, Budapest, IV., Gerlőczy uca 11. szám.

— Ülfoglalkozású egyének, akik idült székrekedésben és aranyeres bántalmakban szenvednek, vegyék a természetes „Ferenc József” keserűvizet egy pohárnyi napi adagokban, esetleg kissé felmelegítve, de mindig reggel éhgyomorral. Kérdezze meg orvosát.

— A Kádár dűlői iskola II. osztályának adománya „Magyar a magyarért” mozgalomra. A gyermekszív adománya mindig szebb és meghatóbb mint a felnőttek pénze, adakozó kedve. A gyermekből egyszer felnőt lesz és ha a gyermek szívesen ad, akkor felnőtt férfi, vagy asszony korában sem fog elzárkózni az adományozás szép gondolata elől. Eppen azért olvassuk bizonyos meghatottsággal azt a levelet, melyet Kormos Gyula II. osztályú elemi iskolai tanuló írt a Kádár dűlői elemi iskola igazgatójához, hogy a levéllel együtt elküldött 9.30 pengőnyi összeget juttassák el a „Magyar a magyarért” mozgalom céljaira a főispáni hivatalhoz. A pénz eljuttott rendeltetési helyére a meghatóan kedves levéllel egyetemben, tehát nyugodt lehet a Kádárdűlői első, második osztályos növendékeinek serege, mert nemcsak adókérekekre összeadott pénzüket közösen eljuttatották rendeltetési helyére, a magyar felszabadult vidék éhez, fázó kis első, második elemi iskolai tanulóinak segélyezésére.

— A bulgár király tiszteletbeli mozdonyvezető. Ismeretes, hogy a bulgár király nagyon szereti a mozdonyokat vezetni s sokszor maga vezeti különvonatának mozdonyát. A királyt most tiszteletbeli mozdonyvezetővé választották. Erről a következőket jelentik: A jugoszláv mozdonyvezetők szövetsége küldöttséget menesztett Szófiába, Boris bolgár királyhoz. A küldöttség ünnepélyesen átnyújtja a bulgár királynak a jugoszláv mozdonyvezetők szövetség díszoklevelét, amely az uralkodót tiszteletbeli mozdonyvezetővé választotta, valamint a szövetség emléklapoktját. A bulgár király ugyanis szívesen mozdonyvezető. Legutóbbi belgrádi utazása alkalmával is maga vezette jó darabon a különvonat mozdonyát. A jugoszláv mozdonyvezetők ennek ballattára tüstént elhatározták, hogy az uralkodót díszoklevellel ajándékozzák meg.

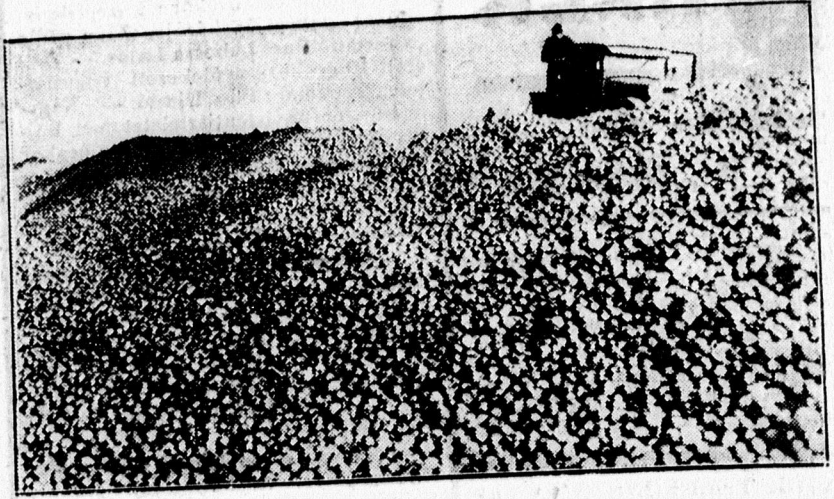
— A Szent László-Kör ismerkedő estje a „Magyar a magyarért” akcióra. Az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szent László-Köre, e hó 24-én tartja meg szokásos évi ismerkedő estjét az Arany Bika üveg- és Bocskai termében Nagyszámú rendezőgárda serényen dolgozik a siker érdekében, melyet tekintve a hazafias célt, meg is lesz. A körnek minden egyes barátja és tagja ott lesz, hogy ezzel is növelje az estély sikerét. Ez az ismerkedő est bevezetése lesz annak a nagyszabású, mindig a legteljesebb siker jegyében lefolyó táncmulatságnak, amit a kör farsangban szokott megrendezni. Az ismerkedő este asztal- és jegyigénylés a kör hivatalos helyiségében (központi egyetem), avagy Viosz Imre, vigalmi bizottsági elnöknel, Tisza internátus eszközölhető.

— Súlyos beteg volt Ecsedi József bakonszegi földműves és ekkeseredésben felakasztotta magát. Hozzájáruló mire rátaláltak, már meghalt. A debreceni ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— Csalással vádolták, mert azt állította, hogy három vagon búzája van és üzlete jól jövedelmez. A debreceni törvényszék előtt Czitrom Zoltán álmosdi kereskedőt vádolták azzal, hogy magát jómd ökereskedőnek mondotta, csak hogy hitelbe kaphasson árut Weinberger Farkas debreceni cipőgyártóstól. A hitellezési családi per tárgyalásán a hitelt adó gyáros elmondta, hogy volt szó három vagon búzáról és jó jövedelmű üzletről, de a hitelt mégis csak azért adta, mert jó információkat adott Czitrom Zoltánról. A bíróság felmentette a kereskedőt a vád alól, mert a hitelt mások információja alapján adta meg a gyáros.

Még mindig folyik a borzalmas pusztítás a spanyolországi Ebró vidékén.

Kaliforniában a narancstuttermelést ilyen hegyekre gyűjtve felgyűjtik és elégetik.

GYÁSZ ROVAT

Sírköavatás. Felejthetetlen férjem, édesapánk: Steiner Ábrahám sírköavatása folyó hó 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor lesz az izr. temetőben, melyre barátainkat és ismerőseinket szeretettel várjuk. özv. Steiner Ábrahámné és gyermekei.

— A bukaresti hadbírósg kétféle fegyháza ítélt Dioculeuseu magantisztviselőt, aki hosszú ideig lakásán rejtgette a Vasgárda egyik megszökött vezérét, Cantacussinó herceget.

— „Házatérés 1938.” bélyegek. A postaigazgatóság közli, hogy december hó elsején a Szent István bélyegek 20 és 70 filléres értékeinek rajzával, de ezekétől eltérő színekkel „Házatérés 1938” felirattal 20 és 50 filléres bélyegeket bocsát ki a magyar területek egy részének az anyaországhoz történt visszacsatolása emlékére. A bélyegeket valamennyi postahivatal árusítja.

— „Gázálarcol becsérének német szótárért” a prágai munkások. Az Evening Standard a cseh nép gyors alkalmazkodóképességének jellemzésére elmondja, hogy Zikovban, Prága munkásnegyedében, ilyen hirdetések olvashatók az ablakokban: „Gázálarcol becsérének német szótárért!”

— Százkétezer holland forint egy Rembrandtért Antoon Mensing amszterdami tőzsdégyűzők műgyűjteményének árverésén százkétezer holland forintért kelt el Rembrandt egyik legszebb műve „Maarten Looten arcképe”. Egy amerikai vásárolta meg.

— Felrobbantották a resicai zsinagógát. Bukarestből jelentik: Az elmúlt éjszaka ismeretlen tettesek dinamittal felrobbantották a resicai zsinagógát. Emberéletben nem esett kár, az épület azonban teljesen elpusztult. A robbanás folytán tűz ütött ki, a tűzoltóknak azonban sikerült eloltaniuk a szomszédos épületeket is fenyegető tüzet.

— A román kormány betiltotta a karácsonyfa kivitelét. Bukarestből jelentik: A román miniszterelnökség betiltotta a karácsonyfa oltjait szolgáló fenyőfák kivitelét.

— Danzigban a zsidóknak megtiltották, hogy mozgásruhájukba járassanak. A mozik bejáratánál hirdetőnyelveket függesztettek ki ezzel a felírással: „Zsidók, tilos a bemenet!”

— Kemál ravatalánál tizenegy ember összetapostak. Isztanbulból jelentik: A Dolma Bagdse palota kertjében az Altatürk sírjához vándorló tömeg állott felve, hogy nem engedik a ravatalhoz, áttörte a rendőri kordont és benyomult a palotába. A nagy tolongásban gyerekeket is összetapostak. A sérülésekre eddig tizenegyet meghaltak.

Megérkezett Libiába 20.000 olasz telepes, akik a vonatról teherautóra szállva folytatják útjukat.

— Három emeletes házakból épül az olimpiai falu. Helsinkiben rövidesen megkezdik az 1940. olimpiai játékokra az olimpiai falu építését. Az eddigi tervek szerint a finnek harminc emeletes házat építenek, körülbelül ezer szobával, amelyekben kerekben háromezer versenyzőt szállásolnak el.

— A „Magyar a magyarért” akció javára özvegy Thury Mihályné 2 pengőt juttatott szerkesztőségünk útján. Az összeget rendeltetési helyére adjuk.

— Éjszakai rablótámadás. Békéscsabán rejtélyes éjszakai rablótámadás történt. Stein Hercz Ernő szöveggyáros raktárából segélykiállításokat hallottak. A házbellek odafutottak s megdöbbenve látták, hogy Steinhercz vérében fetreng a földön és mellette feldúlt állapokban áll Kovács József fogtechnikus. A kihívott mentők a szöveggyárost súlyos koponyalapi töréssel a kórházba szállították. Kovácsot a rendőrség őrizetbe vette. Kihallgatása során először azt vallotta, hogy szövénytás hevében ütötte le a gyórost, később azonban bevallotta, hogy előre megfontolt szándékkal rablótámadást kísérelt meg ellene. A rejtélyes ügyben a nyomozás folyik.

— Staféta Kassára. A Pécsi Egyetemi Atlétikai Klub 29 tagja csütörtökön délután indult el Pécsről. A 29 futó kilométerenként váltja egymást. Átlag teljesítmény óránként 16 kilométer. A staféta pénteken délután 3 órakor érkezett Budapestre a Hősök terére, ahol megkoszorúzták az emlékművet. Semmiféle ünnepélyes fogadtatás nem volt. Budapestben a staféta tagjai meghédtettek és délután négy órakor folytatták útjukat Gödöllő, Hatvan, Gyöngyös és Hidasnémeti érintésével Kassa felé, ahova vasárnap délelőtt érkeznek meg.

DOJÁRÁS

Hazánk minden részén voltak elszórtan kisebb esők. A Mátrában hóesés volt, a csapadék mennyisége azonban lényegtelen maradt. A hőmérséklet napközbe alig emelkedett s általában 6-7 fokot ért el, estig a hőmérsékleti viszonyok nem változtak. Az országban még tartott a gyenge északi légáramlás. A délkeleti részeket kivéve mindenütt borult volt az idő és este csak Baja vidékéről jelentettek esőt.

Jóslás: Déliesre forduló gyenge légáramlás, nyugat felől a felhőzet gyengülése, több helyen köd, helyenként, de inkább csak keleten és délen kisebb eső, a hegyeken hóesés, a hőmérséklet kissé emelkedik.

— Dr Bary Ágost, a miniszterelnökség sajtóosztályának előadója 66 éves korában elhunyt. Rendkívüli tehetséges publicista volt és néhai Gömbös Gyula miniszterelnök reformprogramjának kidolgozásában is segédkezett. Halála mély részvételellett.

— A debreceni henteszakosztály, folyó hó 21-én, hétfőn este félnyolc órakor az ipartestület helyiségében ülést tart. Felkérjük a kartársakat, hogy tekintettel az igen fontos tárgyszerkezatra, lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Elnökség.

— A windsori hercegi pár karácsonyra visszatér Londonba. November 11-én történt, mint jelentettük, hogy a windsori herceg Párizsban találkozott öccsével a gloucesteri herceggel a Meurice szállodában. Szentanuk elbeszélése szerint a gloucesteri her-

cegné és a windsori hercegné szívélyesen többször csókot váltottak, míg a windsori herceg öccsét szeretettel ölelte át. Ez a találkozás azt jelenti, hogy az angol királyi ház és a trónjáról lemondott király kibékült és karácsonyra feleségével együtt Angliába visszatérnek. Beavatottak szerint a kibékülést özvegy Mária királyné kezdeményezte, ki nagyon szereti legidősebb fiát.

Az Egymalom uccai támadás

Az Egymalom uccai véres rejtély teljesen megoldódott. A rendőrség tegnap befejezte az ügyben a kihallgatásokat és utána dr Csige Sándor rendőrkapitány elbocsátotta a rendőrségről Tózsér János pékmestert, aki a titokzatos orosz nőt igyekezett vallomása szerint megvédeni Vass Mihálytól és dulakodás közben esett úgy el a cipész, hogy fejét kövön összezúzta.

Vass Mihály állapota változatlanul súlyos s életbenmaradása csak a műtét után dől el. Az agylékeltést valószínűleg a mai napon hajtják végre rajta. Érdekes egybeként, hogy Vass Mihály vásárlója volt Tózsér János pékmesternek. A titokzatos orosz nő, aki az egész bonyolult ügynek elindítója volt, mivel az ő segélykiállításaira futott ki a műhelyéből Tózsér pékmester, nyomtalanul eltűnt.

Diakonisszák felvétele

Dr Révész Imre püspök pályázatot hirdetett a debreceni református diakonisszáképző intézetben betöltendő 40 növendék helyre. A kérvényeket a diakonissza intézet igazgatóságához, Hungaria körüli székházban kell benyújtani.

Ugyanezak pályázatot hirdetett a püspök a debreceni református diakonusképző intézetben megüresedett 10 elsőéves növendék helyre. A kik ide pályáznak, kérvényeiket az Ispotálytelep 9. szám alatt nyújthatják be.

— Mezőtúron jólsikerült ipari kiállítás rendeztek. A mezőtúri iparoság nagy közönség előtt tartotta meg kitűnően sikerült ipari kiállításának ünnepélyes megnyitóját. Debrecenből Harsányi Imre dr. Kamarai ügyvezető titkár jelent meg a kiállítás és támogatásért a kamara és a debreceni iparoság üdvözlését.

x Még a takarékos ember is járhat színházba, ha kedvezményes fizet szelvényt vált a Csokonai Színház földszinti titkári irodájában.

— Iparos Testvérek. Ma este 8 óra-kor kezdődik az Ipartestület díszter-mében teával egybekötött kultúrest, a „Magyar a magyarért” akció javára. Minden iparos családot szeretettel vár a Rendezőség.

— Egy debreceni autótaxis ellen végrehajtási sikasztás miatt indult meg az eljárás, mert a vád szerint az adótarozásba lefoglalt autóját elcsé-relte és így kivonta a foglaltság alól. Az autótaxis, Bodnár Ferenc elmondotta a bíróság előtt, hogy ő nem akarta megkötöztetni az adókiasztást az autót elcsérelte egy másik autót, de az nem volt használható és visszaadta volt tulajdonosának. A bíróság elna-polta a tárgyalást az ügyben, újabb bi-zonyítást rendeltek el.

— Mennyi lesz a vasutasok üzemi jutaléka. A vasutasok érdeklődését az üzemi jutalék kérdése tartja lekötve teljes erővel. Egész évi munkájuk ju-talmát és elismerését jelenti az üzemi jutalék, amelyet karácsony előtt a kö-zelő hetekben szoktak kiosztani. Az idén olyan rendkívüli munkát végzett a vasutaság az eucharisztikus kong-resszus és más nagy tömegszállítások lebonyolításánál, hogy méltán számíta-nak arra, hogy megkapják a régebbi 5 pengő 10 fillért kitevő pontszámot, szemben a tavalyival, amely csak 2 P 88 fillért tett ki és hogy az idei ju-talék elérje az egyhavi illetményük össze-gét. A VÖGE vezetőségének értesülése szerint remény van rá, hogy a leg-messzebbmenőleg igyekeznek teljesí-teni a vasutasok kívánásait. Ugyan-csak reménységgel tölti el a vasut kis-embereit, hogy küszöbön áll a nyug-bérrevízió is és ezt a rögóta vajdó kérdést is közmegnyugvásra akarják elintézni. Itt említjük meg, hogy meg-kezdődött a kassai vasutas vándorgyű-lés előkészítése, amely a felvidéki vas-utasokkal való testvériesség nagy ün-nepe lesz.

— A Kontsek Géza cégtől Bara Gá-bor kocsis üvegeket és zsákokat vitt el és eladta Marinka Jánosnak, aki to-vább adta. Marinka ellen megindult az eljárás orgazdaság miatt. A tárgyalá-son, melyet most tartottak meg, ta-gadta bűnösségét, nem tudta, hogy a kocsisnak nem volt joga eladni az üve-geket és zsákokat. A bír. elítélte egy hónapi fogsárra. Az ítélet nem jog-erős.

Sporthírado

A Debreczeni sporthír szolgálata jelenti:

Ma, szombaton indul el Budapestre ünneplés keretében az a hosszútávfutókból álló staféta, mely Kassára viszi az Atléta Szövetség koszorúját. Így emlékezik meg a visszavonult Kassáról az Atléta Szövetség. — arról a Kassáról, — amely a marthoni fu-tóversenyek megrendezésével nagy szolgálatot tett az atletikának. Deb-receni tisztiorvos, Hernády Mihály dr. — aki maga is kitűnő futó volt — vetette fel az eszmét s ime, az valóra vált. Hernády dr. már el is utazott Kassára a verseny ottani előkészítésére, míg az indulást Pesten dolgozták ki. 30 futó indul a Budapest, Hatvan, Miskolc, Kassa útvonalon, átlag öt-tíz kilomé-tert és végén együttesen futnak be Kassára. Igloi kezd a futást, Kelen, Simon folytatja, míg az utolsó befutó, aki a koszorút is viszi, Szabó Miklós lesz. Szép lesz a staféta, szép lesz az ünneplés és Kassa is szeretettel várja a staféta tagjait és boldog lehet Her-nády dr. is, hogy szép terve megvalósult.

A kelői atlétakerülethez fog tartozni bizonyára Beregszász, Munkács, Ung-vár és környéke. Vitéz Hadházy Dezső testnevelési tanár, az Atlétakerület elő-adója most elutazik Munkács, Ungvár,

Beregszászra, hogy az idecsatolás ügyét elősegítse.

Budapest, illetve Ujpesten nagy mérkőzés lesz vasárnap, Ujpest—Hun-gária rangadó. Vasárnap mindkettő gyengén szerepelt: Ujpest Szegeden nem tudott győzni és gólt rúgni, a Hungária a Nemzeti-nek adott le pon-tot. Most a nevető harmadik a — Fe-rencváros lesz, feltéve — ha a Boeska-i el nem rontja örömet...

Végre, hogy így áll fel a Ferenc-város a Boeska-i ellen: Háda — Tátrai, Polgár — Lázár, Sárosi III., Pósa — Tancos, Jakab, Sárosi dr., Kemény, Gyelvai.

Kötelező orvosi vizsgálatot vezet be a Budapesti LASZ az amatőrjátékosok számára. Az orvosi vizsgálat eredmé-nyétől függ, futbalozhat-e a játékos, vagy sem. A KISOK már régen bevezet-te ezt a diákoknál és az iskolaorvos vizsgálja meg a kiadatás előtt a diáko-kat, alkalmas-e a futball üzésére, vagy sem. A Budapesti LASZ gyakorlata is helyes és követésre érdemes.

Pálit csatlát, aki után a DVSC is ér-deklődött, Kispert szerződtette le. Majd elvállik, jó vásárt csinált-e, mert Páli nem volt olesó portéka.

Szécsi budapesti játékező vezető a vasárnapi DVSC—Csepel bajnoki mér-közést Debreczenben, határőrök Leng-yel dr. és Csiesák dr.

Elmarad vasárnap a DEAC—BUSE és DVSC II—MTAK, úgyszintén a MVTE—KKLE bajnoki mérkőzés. Ok: közlekedési nehézségek és játékos-hiány.

Nagy az érdeklődés a DVSC vasárna-pi NBB mérkőzése iránt, hiszen az el-térő a Csepel FC, amely tele a leg-híresebb profijátékosokkal. Budavári, Rökk, Serényi, Szuhai, Keresztés, Györi az ismertebbek. Tavaly a Szolno-ki MÁV-al csatázott az elsősegért s idén a DVTK mellett a legkomolyabb baj-nokaspiráns. Faragó Loja, a Budai II. volt intőzője vezető a csapatot és irá-nyítja s akar mindenáron bajnokot avatni a Csepel kitűnő együtteséből. Nagy mérkőzés lesz a DVSC pályán va-sárnap délután.

A Debreceni Munkás TE megakarja óvni a Mátészalkai VTE ellen 6:2 arányban elvezett bajnoki mérkőzé-sét. Az MVTE fényképes igazolványai elvesztek és ezért lefénképezték a cs-a-patot. A DMTE már emögött csalafin-taságot sejt és állítólag a fényképezés, előhívás körül is sok huncutság törté-nt. Most nyomoz a DMTE és óvással akarja kijavítani a pályán elszenvedett vereséget. Csak kérdés, tud-e és mit tud bizonyítani.

A Boeska-i a következő csapattal megy Budapestre a Ferencváros ellen: Kertes, Elek, Nádas, Orosz, Pocsai, Belcsik, Markos, Patócs, Pásztori, Takács, Hajdú. Tartalék: Janzsó.

Hétfőn tárgyalja a Játékezővezetők Testülete a Boeska-i óvását a Szolnoki MÁV ellen és ugyanakkor tárgyalja az Egner—Szabó incidens ügyét is. — Szabó edző fenn is marad Pesten az ügy tárgyalására.

A DVSC így áll fel Csepel ellen: Kes-keny, Radics, Antal II. József, Elek II. Kántor, Papp, Bihari II. Szabó, Gere, Bihari I. Nagy, Radics igazolása meg-jött és Gere is játszhat. A Csepel már szombaton este fél 10 órakor megérke-zik Debreczenbe.

A DVSC—Csepel nemzeti bajnoki mérkőzés előtt az ifjúsági válogatott játszik a DVSC II.-vel. Az ifjúsági vá-logatottban a következők szerepelnek: (fél 12 órakor jelenjenek meg a DVSC pályán alsó felszereléssel): Sztanek (Rákóczi), Takács (DMTT), Fényi, Urbán, Szabó, Mózes (Vargakert), Bubán Pócsi, Szilágyi, Cziger, Kálmán (Tég-láskert), Oláh I., Oláh II. Szűcs, Nyit-rai III. (DVSC).

A DVSC újrafelvételi kérelmének helyt adtak és így marad a DVSC—Tégláskert ifj. első eredménye 4:1 a DVSC javára. Így a DVSC áll a legjobb-ban az ifjúsági bajnokságban vezetett pontok szerint. Ezek szerint Gere bűn-tetése is érvénytelen és nincs lefitya,

A PALÁNKAI VADLUDAK

REGÉNY

IRTA: SZEKULA JENŐ

— 60. közlemény —

Az albinó csak a kora délutáni órákban ért ide, — már a templomi szertartás után, sallangos, föl-pantlikázott fogaton, amelyet Sin-kovics adott kölcsön. Ő már csak a lakomán vesz részt. Derűs, felesil-hető tekintetek üdvözlik innen is, onnan is.

— Nini... a doktor is eljött. A házra ez nagy megtiszteltetés!

Külön asztalkához telepítik. Itt kivanja Elzát megvárni.

Óráját is kihúzza zsebéből és meg-megnézegeti. Nagyon korán van még. Még itt sem lehet a pusztapalánkai nábob leánya. De el fog jönni biztosan. Bizonyos, hogy ide pattan.

De telneuk, mulnak az órák és Szilánovics leányának se híre, se hamva sehol. Köröskörül tombol a vígasság, fölragyognak az arcok, csak a boldogtalan orvos darvadozik néman.

— Nyilván sokáig tart, amíg el-készül a csomagolással. Nem bírja eldönteni, hogy mit hozzon ma-gával az útra. A nők már ilyenek. Mária Antoniettenek is az lón a végzet, hogy túlsokáig tartott a pakolás, amikor szökni készült Pa-risból.

Az albinó sapadt arccal gyűjtött cigarettára. Kiszietett az országot magas töltésére és onnan kémlen-te, nem közeledik-e jukkerfogat a pusztapalánkai síkság felől.

— Hihetetlen! — pattant föl az albinó családott ábrázattal.

A hanyatló nap árnyekba temet-te a szérut a lakodalmas ház mö-gött. Dudaszó méla hangjánál, szántalpas sövényhombár alatt, már a köröt ropja a fiatalság s el-veve néha csárdást is közbe.

Az albinó idegeskedve fölugrott a helyéről.

— Átme gyek magam a kastély-ba, még kell tudnom, hogy mi van velem!

NEGYVENEDIK FEJEZET.

Lányrablás.

Befogatott titkon... és kocsin vonult a palánkai pusztá felé. Ab-ból sem lesz nagy baj, ha félúton találkozik a nábob leányával.

Már sötétedett, mire eljutott a kastélyig. Hűvös szél gerjedett... komor fellegek gyülekeztek az el-sötétedő égen, — a régi jegyeket komoran, fenyegetőzve sőhajtoz-tak, zúgtak a közeli vihar előkés-zületétől.

Mintha valami baj volna a kas-télyban, szomorú, lehaglott ábrá-zatokal találkozik mindenütt. Ijedt és esodálkozó pillantások fo-gadják a doktort, innen is, onnan is és sietve kitérnek az útból.

— Hát ezek mért horgasztják le az orrukát? — tűnődik az albinó, míg gonosz sejtes nyilalnak az olda-lába.

Végre a Ferke inast nagy nehe-zen sikerült elespnie.

— Elza kisasszony hol van — kérdezte.

A leányke összeresztent.

— Elza... Elza... dadogta láng baborult arccal. — Nem tudom, ma egész nap nem láttam!

Aztán usgyi, vesd el magad, mintha nagyon sürgős dolga len-ne egyszerre az istállóknál, össze-kapta magát és elszaladt, elejét vé-ve a további faggatásnak.

Végre Julis asszony — akivel a folyosón ütközött össze, őszintén kibököltette az igazságot.

— Jaj nekünk, doktor... jaj... nekünk... mit szól doktor úr a mi

Elzánk esetéhez?

— Micsoda esete van neki? — kérdezte az orvos.

— Hát nem is tudja még lelker-juj, még nem is halotta?

— Honnan tudnám! — mordult föl az albinó.

A kövér szakácsné a könnyeket próbálta szétmorzsolni a szeméből. De nehezen ment a sírás.

— Itt hagyott minket a galam-bom... Megszöktették!

— Kicsoda?

— Hát ki más, mint az átkozott Kengyel Pista. Mindig gyűlöltem ezt a sötétnézű huszárt. A kis-asszony nem könnyen ment el ve-le... védekezni... küzdeni kívánt végén úgy raboltál el, majdnem erőszakosan.

— Mikor történt? — nyögött föl az albinó kiduzzadó szemmel.

— Hajnalban... mikor az a nagy vihar volt éppen. Jaj, ki hit-te volna, hogy el fogják rabolni a kisasszonyomat.

— De hiszen ez szörnyű! — tört ki az albinóból a fölhaborodás. — méltatlankodva azon, hogy ilyen kegyetlenül megelőzték.

Falnak támaszkodott, mintha félné attól, hogy leveri lábáról a szörnyű hir. Julis néni szavai bú-san kongtak, mintha ólmos eső verdesné a leroskad, beszakadt sírhantot.

— Ki hitte volna, hogy a huszár ennyire elszánt. Kileste, míg min-denki alszik s akkor behatolt a kastélyba. Kockázatva ifjú életét, kitéve magát annak, hogy a cse-lédnép fölkoncolja. Nem szerettem őt... sohasem rokonszenveztem vele, de el kell ismerni róla, hogy borzasztó gyerek... Akar valami betyár.

— Elzát hosszan kellett rábeszél-ni, amíg engedett. Csak néhány bu-esusort irt az apjának, aztán enge-delmesen ment a huszárral. A fo-lyosón elhagyta az ereje, erre a huszár a levegőbe kapta föl és úgy vitte el.

— Odalent újabb akadályra buk-kantak. A borozdó úr útjukat ál-lotta és meg akarta akdályozni a szökést. De a huszár elkapta a tor-kát és a falhoz keugette az őri-ást. Ki hitte volna, hogy ilyen ret-tentő ereje van ennek a cigányos képű fiúnak, hogy így elbánt ezzel a medveemberrel. Azt hiszem, hogy a szegény borozdoló úrnak az egyik bordája eltört... azóta is az ágyat nyomja szegény.

— A nagy lármára fölébredt a nemzeti úr és megtudva, hogy mi történt, elrendelte, hogy üldözzék a szökevényeket. Mindenki óra kapott, aki csak megmozdítható ember volt a kastélyban. De a sötétségben és viharban a fiatalok eltűntek nyomtalanul, könnyen száguldó hamarparipákon. A ha-tárról aztán visszaparancsolta Gyókö az embereket. Fölhagyott az üldözéssel.

— S most hol vannak?

— Ki tudná azt, hogy merre re-pült el a madár!

Eznyi elég volt az albinónak, berontott az úrszobába, ott talál-ta a nábobot egykedvűen füstölög-ve kupakos pipájából.

— Eppen most hallom, hogy mi-lyen szörnyűség történt hajnalban Lányrablás a huszár század ele-jén. Borzasztó! Hát nincs már jog és törvény ebben az országban... hogy a nagyokat is így megsze-gyenítik!

(Folyt. köv.)

A Reviczky uradalom tolvajai a debreceni törvényszék előtt

A vád az volt ellenük, hogy az uradalomból gabonát, tengerit loptak és néhány fát kivágtak és eltűztek. A vádlottak padjára került Csóka Lajos volt uradalmi gazda és hat társa. A tárgyaláson tagadták a vádat és Csóka eszupán azt ismerte el, hogy néhány fát tényleg kivágtak, de ahhoz joguk volt, mert az uradalom tüzelőt is igért. A bizonyítási eljárás során kiderült, hogy az egyik napszamos neve tévedésből került a gyanúsítottak nevéhez és így ellene megszüntették az eljárást. A bíró elítélte Csóka Lajost egy hónapi

fogházra, feleségét 15 napi fogházra, Dorgó Györgynét 8 napi fogházra. A többiek fiatalkoruk voltak. Az ítélet nem jogerős.

TERMÉNYTŐZSDE.

Arnyatítlag gyengült a búza.

A készárúpiacra a búza 5 fillérrel olcsóbb lett, a zab árát pedig kötés nélkül 5 fillérrel emelték. A többi terményárak változatlanok maradtak. Búza tiszavideki 77 kg 20.45—20.55,

78 kg 20.65—20.75, 79 kg 20.85—20.95, 80 kilós 20.95—21.05. — Felsőtiszai 77 kg 20.40—20.50, 78 kg 20.60—20.70, 79 kg 20.80—20.90, 80 kg 20.90—21.00, rozs 14.85—15.00, takarmányárpa első rendű 18.30—18.50, középmínőségű 18.00—18.20, sörárpa kiváló 21.00—21.50, prima 20.00—20.75, sörárpa 19.50—20.00, zab elsőrendű 19.35—19.50, középmínőségű 19.25—19.35, tengeri 13.20—13.30, korpa 12.80—13.00, 8-as liszt 15.70—16.00 P.

SERTÉSVÁSÁR.

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra összes felhajtás 989 darab sertés volt. A vásári állományból angol hússertés-felhajtás 131 darab volt. Az irányzat változatlan. Árak: I. szedett sertés 97—99 fillér, II. 92—96 fillér, III. 80—

90 fillér, angol tökesertés 94—99 fillér exportzsír márkázott 150 fillér.

x Az olesónál is olesóbban járhat színházba, aki kedvezményes szelvényfüzetet vált a színház földszinti titkári irodájában.

MOSOTT RONGYOT vesz lapunk nyomdája

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkör előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegeken is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jelíges hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

Ismét kapható finom divaternyő

498-ért
a Fischer boltban
Teleki u. 73.

Nyomozó iroda

Gálcsy irodája,
Vigkedvő Mihály ucca 23. telefon: 28-72. Nyomozó, informál, megfigyel mindenütt.
1768 12. 12

Levelezés

Két abszolút uriaszony keresi partnerreit. „Százszalékos urak” jelíggel.
131

Alkalmazást nyer férfi

Házmester keresetlik, Péterfia 4.
103

Gyors- és gépiró azonnali belépésre kerestetik. Sajátkezűleg írt ajánlkozást személyesen nyújtásuk be, már irodai gyakorlattal rendelkezők, Városi-nyomda, Bőszörményi út 6. szám alatt.
91

Fodrászsegédet kíségetésre felvesznek, Ajtó ucca 41.
152

Jó zsaládból való fiút zsalótanulónak felvesznek, Tóth, Csapó ucca 6. 151

Házmester felvétetik. Nagyobb gyermek nem akadály. Szappanos ucca 11. 142

Kerékgyártót gazdaságba hónaposan felveszünk. Kovács munkához érték előnyben. Állatkereskedelmi, Hunyadi ucca 24. 148

Kifutó fiú felvétetik, Révi, Nyugati ucca 2. 138

Jó munkás fodrászsegéd és tanuló-leány felvétetik Rákóczi ucca 41. 141

Férfi szabósgézhöz egy jó kézi munkást felvesznek. — Olbrichtovics úriszabóság, Ferenc József út 43., udvarban. 136

Kifutót azonnal felvesznek, Vágó ruhaüzlet, Piac ucca 33. 137

Ejjelei öregek, leszerelt esendőrt, vagy rendőrt felveszünk, Kossuth ucca 57. 129

Alkalmazást keres férfi

Fiatalt fűszer vegyeskereskedősegéd állást keres, azonnali belépéssel. Radócz Pál, Baranyi ucca 24. 124

Alkalmazást nyer nő

Kiszolgáló-kisasszonyt felvesz kezdő fizetéssel. Berzéki fotó, Piac ucca 38. 105

Csomagoló fűszerszakmából felvétetik. Cím a kiadóban. 147

Fűszerüzletbe perfekt kiszolgáló lányt vagy fiatal segédet keresnek azonnala. Gázgyár ucca 4. sz. 146

Nyakkendő készítésben jártas nőt felvesznek. Timár ucca 52. szám. 135

Alkalmazást keres nő

Egyedülálló 40 év körüli nő, idősebb úr, vagy úrnőhöz házzelvezetőnek, megbízható. Cím: K. Zs. Hajdúböszörmény, Bíró Péter út 11. 95

Házartási alkalmazott

Bejárónőt napi pár órai munkára felvesznek, Stark, Barna ucca 4. 149

Megbízható mindenes bejárónőt, azonnala felvesznek, — Svájci tejítő, Gambriusz átjáró. 144

Bejárónő felvétetik, Piac ucca 59. egyesület. 143

Jó megjelenésű zsidó szakácsnő Budapesti előkelő fiatal párhoz ajánlkozson „Ürömöd” jelíggel. 130 12. 2

Ajánlat

Ciánóztasson bizalommal a „Csala” ciánózó vállalattal, Rákóczi ucca 9., telefon: 14-27. szám. 1604 11. 20.

Tűkgyártás, üvegsziszolás, hibás tűkrok újíró, fűzőszobakürtök, Sipko-15. szám. Telefon 22-96 vits, Nagyvárad ucca 175+ vv

Női fekete téli kabát, 22.—pengőtől, férfi télikabát 25 pengőtől kapható Vágó Sándornál, Csapó ucca 10. 605 12. 31.

Költőküldéskor villanykörtéit 20 fillérért becsereéljük. Kiegészített körtéket beszámítjuk. Vagyonmentő, Hunyadi ucca 18. 1006 11. 29.

Bundát készített a legjobb kivitelben, alakít, Katona

Vilmos szücs, Simonffy ucca 2. 1283 11. 30

Sodronyágybetétek drótkerítések, vaságyak mosdók, kályhavédők s lábtörők Fészelnék Oltonánál, Rákóczi ucca 13. 283+

Uccai ruhát 4, esélyt 5, kabátot 10, készit „Elit” szalon, József kir. herceg ucca 14. 1653 11. 22.

„Le-La” zománcos tűzhelyek és olesóbb lakatos tűzhelyek raktára, Levenscsik, Csapó ucca 87. sz. Zománc tűzhelyek szak 445 12. 31.

Poloskairtást, éjángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel végzi Kiss, Kigyó ucca 5. szám. 49

Zománcozott tűzhelyek nagy választékban olesón kaphatók. Ócska üzhelyét becserelem. Hatvan ucca 70. Telefon: 12-84. 1683 11. 30

Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom koszt a Hungária penzióban szobák napokra s hónapszámra, Ferenc József út 59. szám, telefon: 23-39. 1330 vv.

Elelmiszer ital

Tokapi borok 80 fillértől, gyógyborok, asztali bor kapható. Vár 2. 107

Pörgött napraforgóból csemegének. Dióbelet pótolja

Ó L M O T

vesz lapunk nyomdája

József királyi herceg u. 1. sz.

süteményekben, kg 70 fillér. Olajmalom, Károly Ferenc József út 30. szám. 1703 12. 9

Libamáj 3 fillértől dekája, aprólek 70 fillér, Simonffy 6. sarki kocsman túl és Csapó uccai színházi átjárónál, vasárnap tíz óráig nyitva. 1370 12. 3.

Sajáttermésű ujjléti édeskés rizling, zöldszőlvény boraim árát Erzsébet-napra leszállítottam. Simonffy ucca 59. 104

Csemege-sütőtök, háztól, bármilyen tételben kapható, Bathyány ucca 18. szám. 145

Fajborokban legolesóbb a Ceglédi borpince, Magoss tér 8. Ugyanott beletolószerk eladó. 103

Tüzelő anyagok

Katonatisztek, altisztek, tüzfát, szenet legolesóbban kaphatnak Vágó tüzfakerekedésben, Margitfürdőnél, telefon: 10-24. 1309 vv.

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó kétszobás családiház, minden mellékkel, Nyulas, Százados ucca 6. szám. 134

Ujjonan épült házban uccai kétszobás, komfortos lakás kiadó. Vigkedvő Mihály ucca 30. Erdelkődni lehet: Szepességi ucca 9. 132

Ingóság eladás

Kocsi négykerékű, kézi, federes, oldal deszkával, 25 pengő. Károly Ferenc József út 8. 118

1 kió olasz MARONI 72 fillér

Déligyümölcs sarnok Arany Bika mellett és a Hungaria palotában

Megszünés miatt hálók, ebédlok, irodák, kombinált szobák, egyéb butorok eladók. Dégenfeld tér 6. 1099 11 30

Sátor, kisebb 5 pengő. Károly Ferenc József út 8. 120

Vaskalya fatüzelésű 10 pengő Károly Ferenc József út 8. 119

Fekete perzsabunda, teljesen jókarban, eladó. Jókai ucca 22. 140

Eladó Singer női varrógép, — majdnem új 175 pengőért. Mester ucca 3. 133

Eladó egy igen jó férfi télikabát, egy fotel, vaskályha, csiszolt fali tükkör, két ágú látra. Teleki ucca 68. 125

Elveszett

Elveszett egy pénzárca, iratokkal. A becsületes megtaláló a pénzt megtarthatja, iratokat adja be Rakovszki ucca 1. szám fodrász. 128

Eladó ház

Eladó ház, Szablya ucca 7. 2 szoba, 1 konyha, kamara, fahatár, szőlővel, olesón, betegség miatt. 122

Szerkesztési felelős: PÁLFY JÓZSEF
Kiadja és nyomja a SZÁNTULI KÖNYV-és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kiadási felelős: DR. SZIGETHY GYULA igazgató.